

ODJECI

**IZ ŽIVOTA PROVINCIJE PRESVETOГ SRCA ISUSOVA
Školskih sestara franjevaka - SPLIT, Lovret**

God. 2007./XXXVII.

Br. 2/145

S A D R Ž A J

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE.....	3
IZ PROVINCIJALATA	
Sa sjednice Provincijalnoga vijeća	4
Obavijesti.....	5
ZBIVANJA I OSVRTI	
<i>Biti – da bismo mogle svjedočiti i davati</i>	7
Milosni hod.....	8
Susret podno Kamešnice	11
Moliti s Biblijom	12
Tjedan prvih nastupa	12
Vrtićka događanja na Jordanovcu	14
Susret malih župnih zborova „Zlatna harfa“	16
Franjin susret s gubavcem	18
Komunikacija – put do sebe i drugoga	19
40. obljetnica života i djelovanja u Kaštel Lukšiću.....	20
Duhovna obnova u Trpnju.....	26

JEKA IZ AFRIKE

Duhovne vježbe u Luhwinji 27

NAŠI POKOJNICI

Sestre naše Kongregacije..... 29

Roditelji i rodbina sestara..... 29

Zahvale 30

PRILOZI

Došle ste tako tiho 31

Iz života naše Kongregacije

Iz generalne kuće..... 40

Iz mariborske provincije..... 41

Iz splitske provincije 42

Iz tršćanske provincije..... 43

Iz sjeverno-američke provincije 44

Iz mostarske provincije 45

Iz argentinsko-urugvajske provincije 46

Iz bosansko-hrvatske provincije 47

Iz koroške provincije 48

Iz rimske regije 49

Iz Zajedno 50

Izdaje:

Provincijalat Provincije Presvetoga Srca Isusova školskih sestara franjevaka Krista Kralja
21000 Split, Lovretska 9

Uređuje: s. Marija Petra Vučemilo

tel. 021/ 319-805; faks 021/ 319 358

e-mail: skolske-sestre-franjevke@st.htnet.hr

skype: skolskesestreLovret

RIJEČ PROVINCIJALNE PREDSTOJNICE

Drage sestre!

Prigodom obilježavanja 800. obljetnice obraćenja sv. Franje i sam Papa, Benedikt XVI., pokrenut željom da i fizički oživi unutarnji Franjin hod, hodočastio je sredinom prošloga mjeseca u Asiz. Pohodio je mjesta Franjina obraćenja Bogu. Svima je govorio i sve poticao na obraćenje: *Sve ovdje danas govori o obraćenju, a govoriti o obraćenju znači ići u srce kršćanske poruke i ujedno do korijena ljudskoga postojanja.* Istaknuo je da je Franjina poruka i danas aktualna upravo zbog snage njegova obraćenja, njegova traženja Krista, života po Evanđelju, njegova odabira siromaštva i prepoznavanja Krista u licima siromašnih.

Možemo li mi dublje zaživjeti značenje događaja obraćenja sv. Franje? Možemo li dosegnuti i neposredno živjeti Franjino iskustvo? Vjerujem da nam nikada ne nedostaje te želje, te čežnje. Franjo nam želi pokazati put. On nam razotkriva središte svoga života, pokazuje nam Krista. Pokazuje nam kako je on dozrijevao uvijek više u zajedništvu s njim, od prvih susreta do suočenja s njime.

Mladoga Franju do punine obraćenoga srca vodilo je nekoliko snažnijih iskustava i susreta. Dirljiv je njegov susret s gubavcem! Franjo je svladao samoga sebe, približio mu se i iskazao mu milosrđe. Njegujući gubavce otkrio je nutarnju snagu ljubavi, milosrđe. Drugo njegovo snažno iskustvo zacijelo se krije u događaju u crkvici sv. Damjana. Pred raspelom usrdno je i dugo molio. Žarko je želio znati što Bog od njega traži. Što želi da učini. I bio je spreman to svim srcem izvršiti. Jednoga dana čuo je glas koji mu je rekao da ide i popravi crkvu. Popravio je nekoliko crkvica. I zaživio je crkvenost.

U drugoj prilici uskliknuo je: *Ovo je ono što hoću, ovo je ono što tražim, ovo želim cijelim srcem izvršiti!* (1 Čel 22) Ovim zanosnim usklikom prenio nam je Toma Čelanski Franjino otkriće poslanja u poslanju Isusovih učenika. Bilo je to u Svetoj Mariji Anđeoskoj na blagdan sv. Matije apostola. Čitao se odlomak iz evanđelja kako Isus šalje svoje učenike. Franjo je silno radostan odmah požurio izvršiti ono što je spasonosno čuo. *Nije dopustio da prođe neko vrijeme, pa da istom onda počne vjerno provoditi ono što je čuo.* I počela se rađati zajednica.

Drage sestre, darom milosti Božje, darom poziva već smo dodirnule Franjino iskustvo, i prihvatile ovaj oblik života *znajući da se trajno imao obraćati* (Pravilo 6). Doista, obraćenje, kao i poziv, nije samo trenutak iskustva prihvaćena u mладости. To je trajni proces, proces mnogih obraćenja.

U ovim ljetnim danima odmora pronađimo samotno mjesto, i preispitajmo nutarnje prostore duše, zahvalimo za trenutke obraćenja, za snažne događaje u životu koji su nam omogućili dozrijevanje i rast u ljubavi koja je Bog. U otvorenosti srca molimo da nam Svevišnji Gospodin i nadalje pokazuje put, da nas vodi, da raspoznamo što nam je činiti. I da nikada ne budemo usredotočene samo na sebe, jer, kako je Papa rekao mladima u Asizu, *to je smrtonosna zamka. Mi možemo biti ono što jesmo samo ako se otvorimo ljubavi, ljubeći Boga i svoju braću.*

Vaša s. Klara

Početkom mjeseca srpnja 2007.

IZ PROVINCIJALATA

SA SJEDNICE PROVINCIJALNOGA VIJEĆA

Split, 22.-24. lipnja 2007.

Sestre u DR Kongu. Izvješće o životu i djelovanju sestara u Kongu podnijela je zastupnica sestara s. Mirabilis Višić, koja se nalazi na redovitom odmoru u domovini. Izvjestila je o stanju, apostolskom djelovanju i školovanju sestara te o mogućem povratku sestara u Nyantende i u Luhwinju.

Za vrijeme razmatranja molba kandidatkinja i sestara Kongoanka nazočna je bila i s. Ivka Piplović, odgojiteljica kandidatkinja i juniorka, koja je također na odmoru.

Molbe za primanje u kandidaturu uputile su tri djevojke: Brigitte Ciza, Fazila Kanyere i Noëlla Byamungu.

Molbu za primanje u postulaturu uputila je kandidatkinja Justine Kavugho Vumilia.

Molbe za obnovu zavjeta uputile su: s. Anoalite Kavira Pendeza, s. Marie-Louise Kaswera, s. Clara Agano Kahambu, s. Espérance Casinga, s. Aldegonde Cinama i s. Julienne Kabuo Katungu.

Saslušavši mišljenje s. Ivke i s. Mirabilis o svakoj pojedinoj, njihove molbe su povoljno riješene.

Molbe za polaganje prvih zavjeta uputile su novakinje: s. Christine Kavira Muhimwali i s. Emilienne Nankafu. Na temelju pisanog izvješća odgojiteljice novakinja s. Erike Dadić te mišljenja s. Ivke i s. Mirabilis njihove molbe su povoljno riješene.

Primanje u postulaturu bit će 14. kolovoza, a polaganje prvih zavjeta 15. kolovoza ove godine.

Odlazak s. Samuele Šimunović u misijsku zajednicu u Kongo uskladit će se s povratkom s. Ivke i s. Romane u mjesecu rujnu. Primanje misijskoga križa upriličit će se neposredno pred odlazak.

Godišnji raspored sestara. Nakon sagledavanja stanja u zajednicama i pojedinačnih molbi nekih sestara, pristupilo se imenovanju kućnih predstojnica i utvrđivanju godišnjega rasporeda sestara za sljedeću godinu.

Kućnom predstojnicom u zajednici sestara u Imotskom imenovana je s. Sofija Vuković, u zajednici sestara u Kaštel Lukšiću s. Kruna Plazonić, u zajednici sestara u samostanu Sv. Mihovila franjevaca trećoredaca u Zadru s. Verena Masnić, u Darmstadtu s. Damjana Damjanović.

Kućnom predstojnicom na drugo trogodište imenovane su: s. Zrinka Čotić u zajednici sestara u franjevačkom samostanu MBL u Zagrebu, s. Pavlimira Šimunović u zajednici sestara u Frankfurtu, s. Bonifacija Barun u zajednici sestara u samostanu franjevaca trećoredaca na Ksaveru u Zagrebu.

Dokinuto je radno mjesto kuharice u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Frankfurtu.

Drugi dio razmještaja utvrditi će se na sljedećoj sjednici.

Gospodarstvo. U tijeku je unutarnje uređenje kapele u samostanu u Zadru.

Iako još u potpunosti nedovršen, blagoslovjen je nadograđeni dio samostana, proširenoga dijela dječjega vrtića i kapelice u vrtu u Kaštel Lukšiću.

Završeni su radovi natkrivanja terase i izmijenjeni su svi prozori na kući u Imotskom.

U tijeku su radovi obnove unutrašnjosti „nove“ kuće na Lovretu.

Provincijska vijeća. O djelovanju provincijskih vijeća i sekcija izvjestila je s. Mirja, koordinatorica djelovanja vijeća. Na sastancima vijeća i sekcija uglavnom se zadnje vrijeme radilo na preuređenju *Pravilnika provincijskih vijeća*. Prijedlozi za izmjenu i dopunu Pravilnika dani su članicama Provincijalnoga vijeća na uvid do sljedeće sjednice, kada će se temeljitije razmotriti i proslijediti pravnom stručnjaku.

Izvješteno je i o nekim ostvarenim aktivnostima pojedinih vijeća i sekcija, te o planovima pojedinih.

Dopisi Vrhovnoga vijeća. Vrhovna predstojnica s. Natalija Palac uputila je *Zapažanja o životu i djelovanju sestara*

nakon njezinoga kanonskoga pohoda. S. Klara je istaknula da je potrebno u zajednicama poticati kućne predstojnice i sestre da uzmu u razmatranje zapažanja i o njima u zajednici razgovaraju u vidu planiranja trajnog odgoja za sljedeću godinu.

S. Edita Šolić je od vrhovnoga vijeća dobila produženje boravka izvan zajednice na godinu dana.

Sa sastanka VFZ-a. S. Klara je izvjestila o događanjima i planovima na razini franjevačkih zajednica na temelju sastanka na kojem je sudjelovala 9. lipnja 2007. godine u Zagrebu. Posebno se ističe organiziranje *Tečaja osnovne franjevačke karizme*. Iz naše zajednice za članicu nacionalne skupštine za provođenje projekta Tečaja zadužena je s. Karolina Bašić.

s. M. Petra Vučemilo, provinc. tajnica

OBAVIJEŠTI

Radna mjesta sestara

S. Rebeka Anić od 1. travnja 2007. radi kao znanstvena suradnica u Institutu za društvena istraživanja *Ivo Pilar - Centar Split*.

S. Anita Perkušić je, nakon tri godine rada na zamjeni, dobila stalno radno mjesto profesorice glazbene kulture u osnovnoj školi *Kneza Branimira* u Donjem Muću.

Obnova zavjeta

Dana 23. lipnja s. Lucija Bilokapić obnovila je zavjete na jednu godinu, u našem samostanu u Zadru.

Susreti sestara

Molitveno-rekreativni susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka, u organizaciji članica dotočnih sekcija provincijskog Vijeća za apostolat, upriličen je 30. travnja o. g. podno Kamešnice.

U organizaciji sekcije za medicinsku i socijalnu službu upriličen je susret sestara koje djeluju u tim službama. Susret je održan 16. lipnja o. g. na Lovretu pod vodstvom naše s. Klaudije Todorović.

Susret redovnica sa Stalnim vijećem HBK

Dana 26. lipnja 2007. godine održan je u Tajništvu HBK u Zagrebu susret članova Stalnoga vijeća HBK s višim redovničkim poglavarcima iz Hrvatske. Na susretu je bila i naša provincijalna predstojnica s. Klara Šimunović. Pod predsjedanjem kardinala Josipa Bozanića, na susretu se razgovaralo o pastoralu redovnica u mjesnoj Crkvi i o redovničkoj karizmi. Usvojen je nacrt ugovora o preuzimanju službi sestara u crkvenim ustanovama.

Duhovne vježbe za kandidatkinje

U našoj kući u Zadru u Arbanasima od 29. lipnja do 3. srpnja održane su duhovne vježbe za kandidatkinje naših triju hrvatskih provincija: sarajevske, mostarske i naše splitske. Voditelj je bio fra Ante Udovičić. Sudjelovalo je petnaest djevojaka uz svoje odgojiteljice. Obogaćene duhovnim sadržajima i lijepim gostoprimstvom sestara, sudionice su ovaj susret završile hodočašćem Gospu u Krasno na Velebitu.

Bolesne sestre

Sve više sestara ima zdravstvenih poteškoća i potrebna im je liječnička pomoć. Neke od njih imale su i operativne zahvate i bile su hospitalizirane: s. Paulina Kurtović, s. Mladenka Matić, s. Romana Baković, s. Božidara Kottek, s. Sabina Radas i s. Nikolina Perić.

Redovnički jubilej

Za sestre koje ove godine slave 50. obljetnicu redovničkoga života, kao i za prošlogodišnje jubilantkinje 50. i 60. obljetnice upriličuje se seminar od 21. do 23. rujna u našem samostanu u Zadru. Voditelj je fra Vlatko Badurina, a tema *Duhovnost zrele dobi*.

Proslava 50. obljetnice redovničkoga života naših sestara: s. Rozarije Župić, s. Verene Masnić, s. Tihomire Zorica, s. Celestine Masnić, s. Zdravke Marić, s. Stjepanke Vučemilo, s. Dobroslave Vranjković i s. Virgine Župić, bit će na svetkovinu sv. Franje u provincijalnom središtu u Splitu.

U zahvalnosti Gospodinu za njihove živote svojom nazočnošću na slavlju iskažimo zahvalnost i svojim sestrama za njihovo životno predanje u našoj zajednici.

Redovnički dani

Redovnički dani u organizaciji Konferencije i Unije VRP održat će se 21. i 22. rujna 2007. godine u Zagrebu, u franjevačkom samostanu u Dubravi. Detaljnije informacije dobit ćemo naknadno.

Seminar za medicinske sestre

Seminar za medicinske sestre u organizaciji HUVRP održat će se u Lovranu od 12. do 14. listopada ove godine na temu *Pastoral u medicinsko-socijalnim ustanovama*. Voditelj je fra Ivan Šarčević.

Prijave za seminar prima s. Adrijana Tomkiv, tajnica Unije, na tel. 01/3764281.

ZBIVANJA I OSVRTI

BITI - DA BISMO MOGLE SVJEDOČITI I DAVATI

U vremenu od 13. ožujka do 24. travnja 2007. godine bio je kanonski pohod vrhovne predstojnice s. Natalije Palac našoj provinciji, zajednicama u Hrvatskoj. Pohod sestrama u DR Kongu planiran je u kolovozu ove godine, a sestrama u Njemačkoj 2009. godine.

U tom milosnom vremenu, liturgijskom vremenu korizme i Uskrsa, pohod vrhovne predstojnice među sestrama snažnije je doživljen.

Na prijedlog provincijalnoga vijeća, a na tragu zadnjega Vrhovnoga kapitula, s. Natalija je tijekom pohoda promicala temu *Samoodgoj kao temelj i prepostavka zadanosti odgoja*. Zajedno sa s. Natalijom, u osobnim i zajedničkim susretima, preispitivale smo svoje *biti, biti* da bismo mogle *svjedočiti i davati*.



Vrhovni kapitol 2005. naznačio je ono čemu cijela Kongregacija treba dati prednost: *Trajanom odgoju dati trajno mjesto*. Trajan je to zadatak svake osobno i cijele zajednice, a temelji se na poticajima koji trebaju doprinijeti kvaliteti i smislu našega osobnog i zajedničkoga života. U promišljanju posvećenoga života kao trajnoga procesa rasta, oslonjene na dokumente naše Kongregacije i najnovije dokumente učiteljstva Crkve, preispitivale smo osobni rast u vjernosti i suočiličenju Kristu Gospodinu te ukorijenjenosti u zajednicu, tražeći odgovore na ono što nas zabrinjava.

Osim pohoda zajednicama i osobnih susreta sa sestrama, upriličeni su i zajednički susreti s. Natalije s pojedinim skupinama sestara: s pročelnicama provincijskih vijeća i voditeljicama sekcija, odgojiteljicama, kućnim predstojnicama, sa svim sestrama i na kraju s članicama provincijalnoga vijeća. Na svakom od ovih susreta, prema skupini sestara, promatran je trajni odgoj pod određenim vidom. Na većim skupovima: s kućnim predstojnicama i zajedničkim susretima svih sestara, s. Natalija je održala i poticajna predavanja.

Kućnim predstojnicama progovorila je na temu *Gospodin mi dade sestre* s posebnim naglaskom na mjesto i ulogu predstojnice u zajednici - kao animatorice zajednice, one kojoj je uloga dati dušu sestrinstvu, promicati život zajednice. Da bi tu svoju ulogu odgovorno izvršila, predstojnici je potreban intenzivan samoodgoj, trajni odgoj zajedno sa sestrama, promicanje duhovnoga rasta, animiranje u službi jedinstva i zajedništva njegujući ljudsku i sestrinsku dimenziju života.

Zajednički susreti sestara upriličeni su na dva mesta. U Zagrebu su se okupile sve sestre koje žive i djeluju u Zagrebu, a u Splitu sestre iz podružnica Južne Hrvatske. U provincijalnom središtu na Lovretu, u subotu 21. travnja okupilo se preko 120 sestara iz svih zajednica. Nazočno je bilo i nekoliko sestara iz Njemačke koje su se zatekle u domovini tih dana. S. Natalija je održala predavanje na temu *Biti - da bismo mogli svjedočiti i davati*. Nakon toga slijedio je rad u skupinama. Raspoređene u skupine sestre su

razgovarale na temelju predloženoga teksta – biblijskoga i franjevačkoga - pod vidom samoodgoja. Nakon izvješća iz rada u skupinama nastavljen je u plenumu razgovor na temu izlaganja. Upućeno je i nekoliko pitanja s. Nataliji sa zanimanjem za sestre i stanje u drugim provincijama naše Kongregacije.

S. Natalija je s nama tijekom mjesec i pol dana dijelila našu stvarnost. I ovim putem izražavamo joj iskrenu zahvalnost za njezin tiki, nemetljivi, jednostavni suživot s nama. Zahvalujemo za njezinu domaćost i otvorenost čuti i vidjeti naše radosti i zabrinutosti, osjetiti naše granice i naše nade.



Na povratku u generalnu kuću s. Natalija je u pisanim oblicima uputila svoja zapažanja o molitvenom i zajedničkom životu te apostolskom djelovanju sestara s poticajem na korjenitije življenje onoga što smo prihvatile redovničkim zavjetovanjem, trajno se odgajajući i rastući u vjernosti vlastitom zvanju.

s. Marija Petra

MILOSNI HOD

Čekanje donosi posebni blagoslov, učvršćuje želju i nastojanje da se ona i ispluni. Nekada to čekanje bude dugo, a stvar koja se čeka velika, zahtjevna. A isplati se!

Tako je bilo i s nama. U Svetu zemlju trebale smo hodočastiti uz 25. obljetnicu našega redovničkoga života, ali to se ostvarilo tek za 30. Čekanje je bilo dugo – ali milosno. U pravom i punom smislu milosno.

Krenule smo na Uskrstni ponедjeljak, s. Anka, s. Milka, s. Katarina, s. Lidija, s. Senka i s. Vjera, duboko uvjerene da je to posebno putovanje obavijeno mistikom i čežnjom kršćanskoga hodočasnika. Čini se da su sve srednjovjekovne knjige o hodočasnicima blijede u svom opisu u odnosu na ono što osoba doživi. Takvo bijaše naše iskustvo. Sabirući dojmove zaključile smo da je naš hod bio jedno predivno hodočašće obilježeno liturgijskim ciklusom.

Advent – vrijeme dugog iščekivanja polaska. A onda prvi milosni hod na goru Karmel u rane jutarnje sate. Poput sv. Ilike sabrali smo se u molitvi i otvorili svoja srca za nešto veliko.

Slijedi Nazaret – pohod Mariji. Ona je Isusa rodila. Marija je na početku našega puta da bismo ga i mi rodile u srcima našim i da bismo ga nosile u svakom trenu preostalog nam

hoda u ovom životu. Nazaret je ljepota kakvu samo duboka vjera i ljubav umjetnika prema Mariji može izraziti. U pećini-kapelici, u kojoj jedinoj na svijetu može pisati *Verbum caro hic factum est* (Riječ je tijelom **ovdje** postala), vjernik može samo kleknuti i s treptajem zahvalnosti pokloniti se.

Kad nas je Marija okrijepila i „uputila“ – samo njoj svojstvenom dobrotom – krenule smo slušati Riječ njezina Sina. Stižemo na brdo Tabor, mjesto Preobraženja. Uzvišena Riječ govorila nam je na ovoj jedinstvenoj uzvišici, pozivajući nas da se svaki dan molitvom barem malo popnemo na svoje duhovne uzvišice da bi susrele Riječ.

Kana je bila mjesto gdje smo još jednom čule Riječ i razmišljajući o Mariji još dublje spoznale što zapravo znači biti Marija i učenica.

Ne sjećamo se kad su nas krstili, ali sada kada nam se pružila mogućnost, htjeli smo ponovo doživjeti snagu vode krštenja koja pere griješ – ovaj put vode Jordana. Vjernik se osjeti božanski velik kad ga Bog pere ljubavlju svoga Sina koji je i sam bio kršten u vodama Jordana.

Svaki kamen, stablo, travka, ulica, kuća, sinagoga u Kafarnaumu, priča svoju priču o susretu s Bogočovjekom, o Dobroti, o naviještanju Radosne vijesti kroz tri godine - godine punine spoznaje Boga Otkupitelja i svakoga čovjeka. Na Brdu blaženstava je na poseban način navijestio svoj nauk. A u Tabghi, gdje je umnožio kruh i ribu, pokazao je beskraj svoje dobrote prema svakom čovjeku. Tu je Petru dao prvenstvo da vodi Crkvu.

Vožnja Tiberijadskim morem ne može a da nam ne dozove u pamet sve one evanđeoske tekstove koji čuvaju ljepotu Radosne vijesti u kršćaninovu životu. Bog se duboko ponizio da bi svakoga od nas uzvisio do svoga božanstva.

Galileja je doista cvjetna Galileja. Ljepota joj je kao samozatajni kutak zemaljskoga neba. Kamo god pogledali, gledate ono što je Krist gledao. Da, to je stvarnost! Prenete se i gotovo sami sebi ne vjerujete. Toliko je ganuća, toliko dobrih odluka i zahvalnosti koja nadilazi mjerila zemaljskoga! Kad bi to moglo potrajati!

U našem liturgijskom hodu iz ove ljepote krenusmo prema Jeruzalemu. Nije to bila obična vožnja. Zaustavili smo se na Masadi, simbolu velikog stradanja, da iskažemo poštovanje prema zemlji koju pohodismo – Isusovoj domovini i da, u dalnjem hodu, osjetimo prirodni fenomen, smočismo se u vodi Mrtvoga mora.

U ovom hodu prema Jeruzalemu doživjesmo možda najupečatljiviji trenutak u kojem smo mogle osjetiti svu onu Kristovu spremnost da se žrtvuje za nas. Neko smo vrijeme hodale kroz pustinju, ali pravu. Ni trunka hлада, samo nepregledna pustoš, neprijatnost, a ipak mjesto spoznaje Bitnoga.

Nakon slušanja Riječi, pročišćenja kroz pustinju, doživljenih biblijski mesta i prisjećanja na starozavjetna imena (Abraham, Rahela...), stigosmo predvečer puni znatiželje u Jeruzalem. Iskustvo biblijske svetosti, pročitana Riječ Božja, naša očekivanja, mijesaju se s onim svakodnevnim što vidimo ispred sebe.

Da bismo što dublje doživjele Isusove zadnje dane provedene u Jeruzalemu, obraćamo se opet Mariji. Odlazimo u Betlehem. Davidova zvijezda označava mjesto gdje je Bog postao čovjekom. Poljubiti Davidovu zvijezdu nadilazi svako ljudsko iskustvo. Tu nije potrebno ništa reći, dovoljno se do zemlje pokloniti i zahvaliti Bogu cijelim svojim bićem.

Htjeli smo slijediti Marijine korake, jer nam je ona tako bliska, pa smo posjetili En Karim, mjesto gdje je Ona pohodila Elizabetu. Zahvalili smo joj se otpjevavši njezin Veliča, koji je i ona, vjerujemo, ispjevala prekrasnom melodijom.

Večer koja je slijedila bila je puna uzvišene tajnovitosti i osjećaja ljudske grešnosti naspram beskrajne Isusove ljubavi prema nama. Kasno navečer ušli smo u Maslinski vrt. Tradicija čuva uspomenu da se ispod jedne od tih maslina Isus znojio krvlju. Već sam dodir masline potiče na gorko plakanje. Sat klanjanja u kasno doba, na samom kamenu Kristova znojenja, a sad je tu svetohranište, ispunja dušu nebeskim osjećajima. Naša je radost te večeri bila još veća jer smo od fra Mira (voditelja koji je bio više nego vodič, Bog mu platio!) dobile krunice za „odsluženo“ redovništvo, napravljene od maslina iz ovoga vrta.

Slijedile smo Isusov hod prema kraju. Uputile smo se u dio Jeruzalema – Sion, u dvoranu Posljednje večere i silaska Duha Svetoga. Tu su nas obuzeli osjećaji divne tajne da nam je Isus dao samoga sebe. Na tom mjestu gdje je Isus one večeri potpuno predao samoga sebe za nas, slavili smo i mi svetu misu i duboko u svom srcu, do doživjeli tajnu Kristovog sebedarja za naše spasenje.

Hod nas je vodio dalje prema Isusovu grobu – Golgoti. Kad smo ušle u crkvu Svetog groba, vjera, zbnjenost i zahvalnost su se isprepletali i nadilazili sve do tada proživljeno. Spoznaja da je tu Bog za nas, za mene, umro ispunji cijelo biće dubokom zahvalnošću. Doista, većeg prijatelja od ovoga nema! Molitva se jednostavno rađa kao izraz poštovanja i zahvalnosti. Više smo puta navraćale u tu crkvu, zapravo kad smo god imale slobodnog vremena, jer je hotel bio vrlo blizu crkve. Liturgija koja se tijekom cijelog dana odvija u ovom hramu podsjeća na nebeski ekumenski Jeruzalem. Isus je sigurno htio da svi, baš svi, neprestano slavimo Oca.

Svaka četvrt, ulica, svaka vrata grada, svaka crkva u Jeruzalemu čuva uspomenu na biblijske događaje, čini kršćanina svjesnim da je božansko tu. Naša ljudska lutanja dobivaju novu dimenziju. Ona su traganja za nadnaravnim.

Posljednji dan bijaše na poseban način milostan. Bijaše nedjelja, jutro. Imale smo povlasticu slaviti svetu misu na mjestu Kristova raspeća. Na vrhuncu našega liturgijskoga hoda bijaše Golgota.



Vjerujem da ćemo nakon ovakvog doživljaja Golgote i hoda Svetom zemljom onima koje ćemo susretati donositi Uskrs s malo više prijaznosti, a mi same da ćemo kroz vrijeme „kroz godinu“ biti čvršće u vjeri i otvorenije Božjoj milosti.

Zahvalne smo svima koji su nam to omogućili.

s. Milka Čotić

SUSRET PODNO KAMEŠNICE

Dana 30. travnja upriličen je molitveno-rekreativni susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka.

U organizaciji članica dotičnih sekcija provincijskog Vijeća za apostolat, molitveno rekreativni susret bio je podno Kamešnice. Sudjelovalo je 27 sestara, a među njima i provincijalna predstojnica s. Klara Šimunović.

Ujutro u 8 sati sestre su se okupile na euharistijsko slavlje u svetištu Gospe Sinjske u Sinju. Iako je to bila redovita svagdanja sv. misa, nazočnošću većeg broja sestara i pjevanjem učinjena je svečanom za nas i za druge vjernike. Nakon mise uputile smo se preko Gljeva i zaustavile u osami podno Kamešnice.

Cjelodnevno zajedničko druženje u prirodi osmišljeno je molitvom i rekreacijom. Zajednički *lectio divina* nad evanđeoskim tekstrom toga dana, molitva Srednjega časa u podne, te molitva Večernje pred kraj dana bile su stožerne točke. Ostalo vrijeme provedeno je u šetnji, prikupljanju drva za roštilj i pripremi ručka te rekreativnom druženju.

Na povratku svratile smo u crkvu u Gljevu, gdje se nalaze postaje križnoga puta, rad naše pokojne s. Julite Kac. Postaje križnoga puta bile su u lovretskoj kapeli, a pri obnovi kapele uklonjene su i 1988. godine darovane crkvi u Gljevu.

Sudionica



MOLITI S BIBLIJOM

Sestre juniorke iz svih družbi s područja Hrvatske imale su zajednički seminar u trajanju od dva dana, 4. i 5. svibnja 2007. godine u Granešini, pod vodstvom o. Darija Tokića, OCD.

Ciljevi susreta bili su:

- upoznati molitvu razmatranja,
- razmijeniti iskustva o poteškoćama u molitvi,
- Bibliju doživjeti kao pomoć u molitvi,
- dati priliku juniorkama različitim družbi da se upoznaju na ljudskoj i duhovnoj razini.

Kratkim predavanjem oca Darija o životu sv. Terezije Avilske započeo je rad u manjim skupinama. Obrađivane su teme s kojima se svakodnevno susrećemo: sabranost u molitvi, umor, posao koji odvlači misli, premalo vremena za molitvu. No to su sve tehnički problemi. Prava molitva događa se u srcu osobe, to je susret koji se ne planira nego se jednostavno ljubi. Jer, na kraju nas čeka samo jedno pitanje «koliko si ljubio?», podsjetio nas je otac Dario. Nakon razmatranja u skupinama, zajednički smo na plenumu pokušali iznijeti svoje dojmone i prijedloge. Takav način timskog rada djelovao je poticajno da se pokušamo otvoriti sebi i drugima i tako posvešćujući svoju molitvu, produbimo svoj osobni pristup Bogu.

Poštivajući molitveni dnevni red, ostalo je dovoljno vremena (nekima je uvijek premalo) za druženje uz kavu. Seminar je zaključnim vrednovanjem jednoglasno pozitivno ocijenjen. S. Lucija Bilokapić i ja osobno, pridružujemo se zahvalama svima odgovornima za organizaciju, kao i željama za nastavak ovakvog duhovno-odgojnog procesa.

s. Lidija Bernardica Matijević

TJEDAN PRVIH NASTUPA

Dugo očekivani tjedan je iza nas. Koliko god smo ga s uzbuđenjem i dozom nestrpljenja iščekivali, toliko smo i s olakšanjem i veseljem dočekali njegov kraj. Bio je to značajan tjedan jer smo imali PRVI roditeljski sastanak, PRVU sv. misu s djecom te PRVU priredbu. Sve je bilo uistinu prekrasno, a djeca su se „pobrinula“ za spontanost, simpatičnost i opuštenost.

Gledajući unatrag, slobodno možemo reći kako je roditeljski sastanak „probio led“ u jednom vidu komunikacije i suradnje s roditeljima. Odazvao se velik broj roditelja, točnije 25 od 31. Uvodnu riječ održala je s. Klara Šimunović, provincijalna predstojnica, koja je samo zbog ove prigode došla iz Splita. Prije samog izlaganja, svi zajedno smo se ispunili, na trenutak, Božjom ljubavlji, kroz meditaciju psalma 63, koju je preko power-pointa, prezentirala s. Rita.

Izlaganje s. Klare uključivalo je odgojno djelovanje sestara naše zajednice, te nastanak i osnivanje vrtića. Slijedila su pitanja i razmjena iskustava roditelja, razgovor o adaptaciji djece, te informiranost roditelja o dnevnim aktivnostima i ritmu rada s djecom.

Moram priznati da smo osjećale laganu nesigurnost stupajući u prvi kontakt s roditeljima, jer nismo znale kakvu suradnju od njih možemo očekivati. Na kraju je bilo i više nego zadovoljavajuće. Svidio im se način na koji smo organizirale sastanak, a opušteno ozračje postigle smo formiranjem kruga u sjedenju i individualnim predstavljanjem. Sve smo bile spremne, ljubazne i nadasve otvorene za odgovore na sva pitanja, a roditelji pristupačni i simpatični.

Rastali smo se u uvjerenju kako je ovaj naš prvi susret prvi korak u budućoj roditeljsko-odgojiteljskoj suradnji, za koju vjerujemo da će se nastaviti uspješno ostvarivati, pronalazeći temelje u kvalitetnoj komunikaciji i razumijevanju, naravno, za dobrobit djece.

Sljedeći dan, točnije 10. svibnja, s djecom smo proslavile župni blagdan Gospe Loretske na najljepši način - sv. misom. Crkva je bila svečano i lijepo uređena s velikim brojem djece i odraslih. Bilo je uistinu dirljivo i lijepo vidjeti djecu kako zajedno mole i pjevaju. Na kraju



smo se svi zajedno fotografirali, za što se potrudio don Josip Stanić. S obzirom da je to bila naša prva sv. misa s djecom, prezadovoljne smo i presretne jer su djeca kroz 4 mjeseca rada u vrtiću, uspjela usvojiti osnovna pravila ponašanja i određene navike.

No, tu nije bio kraj našega, kako ga nazvasmo, „velikog tjedna“. Slijedio je dan za koji smo se pripremali i više od mjesec dana, a to je Majčin dan. To je bila naša prva zajednička priredba. Dan je prošao u ponavljanju pjesmica, uređenju prostora i rasporedu djece. Djeca su bila pomalo nervozna i nestrpljiva iščekujući 15,30 sati, tj. trenutak kad su njihovi roditelji trebali stići u vrtić. Ali kad se to dogodilo nastao je „nered“. Većina djece je trčala k svojim majkama, neki su poslušno ostali na svojim „pozicijama“, a neki su uporno i neumorno ponavljali iz svega glasa: „Teto, meni se...“ Ne možete ni zamisliti kako je to sve izgledalo simpatično i smiješno, baš kako i priliči djeci. Uspjele smo ih pridobiti i započeli s pjevanjem. Odlično su uspjeli otpjevati pjesmice uz poneke solističke nastupe djevojčica, sramežljive recitacije, a bio je tu i ganutljiv tekst majke Božice koja je, dirnuta riječima, uspjela pustiti suzu, gledajući ponosno u svoga sina. Program je vodila s. Lucija Bilokapić. Uvodni pozdrav imala je s. Sanja Stojić, čije su ruke i odsvirale svaku pjesmu osim „Volim tebe, majčice“, za čije je note bila zadužena odgojiteljica Luciana Berović kao i za dječje recitacije, u slučaju zaboravljanja.

Lice svake majke krasio je osmijeh i oči pune suza radosnica. Za njihovu nesebičnu ljubav zahvalili smo im recitacijom „Hvala mama, hvala tata“ i skromnim poklonom koji su izradila djeca, a to su bile lijepo oslikane bočice s odgovorom na pitanje „Zašto volim mamu“.

Priredba je završila ugodnim druženjem i čašćenjem kolačima i pićem koje su donijeli roditelji. Bilo je uistinu lijepo, a roditelji oduševljeni, kako organizacijom tako i nastupom njihove djece.

Mislim da tek sada shvaćate zašto smo ovaj tjedan nazvale, šaleći se, „veliki tjedan“. A sve što na kraju možemo reći je: Hvala Tebi, Bože, na svakom trenutku ovoga tjedna, na djeci koju odgajamo, na osmijehu na njihovim licima. Podari nam, Bože, strpljenja da što kvalitetnije „izvedemo“ povjerenu nam djecu na pravi put, na Tvoj put, na put ljubavi, nesebičnosti, iskrenosti i vjere.

s. Lucija, Luciana i s. Sanja

VRTIĆKA DOGAĐANJA NA JORDANOVCU

Gledajući dijete kao cijelovito biće njegov razvoj promatramo kao niz međusobno povezanih pojava koje uključuju njegov tjelesni, spoznajni, emocionalni, socijalni, moralni i duhovni razvoj. Polazeći od antropoloških i psiholoških utemeljenosti čovjeka dolazimo do saznanja da su podjednako važne sve njegove razine. Svaka od njih svojom promjenom utječe na drugu i zato ih ne smijemo isključivati ili zanemarivati. Da je tome tako, želimo s vama podijeliti radosne trenutke naših mališana i njihovih roditelja iz d. v. *Jordanovac* u Zagrebu.

Mjesec svibanj i lipanj bili su prepuni događanja za naš vrtić: gužve oko upisa nove djece u vrtić, proslava majčina dana, posjet staračkom domu «Sv. Franje» u Odri, sudjelovanje na danima dječjih vrtića grada Zagreba, euharistijsko slavlje za katoličke vrtiće grada Zagreba u Mariji Bistrici, izlet predškolaca na Papuk i mnoštvo drugih aktivnosti, te za one velike vrtičke «maturalce» upisi u školu.

Polazak u školu posve je nov događaj, ali i početak veoma važnog razdoblja u djetetovu životu. Kao i svaka druga novost, izaziva određena uzbuđenja i očekivanja. Djeca se vesele i jedva čekaju krenuti na upis u školu. No prije samog upisa potrebno je obaviti komisjski pregled djeteta radi utvrđivanja njegova psihofizičkog stanja. Djeca iz našeg vrtića su i ove godine zapažena među najboljima na testiranjima i upisima u školu. Cjelogodišnji rad naše s. Mirne se isplatio. Svojom ustrajnošću, strpljivošću i sposobnošću ove male «prvašice» spremala je za nove životne i školske izazove. Pjesmom, igrom i plesom od vrtića su se 18. lipnja oprostila 24 predškolca. Za svoj boravak i pohađanje vrtića dobili su *diplomu* kao još jedan znak zrelosti za školu.

S. Helena Rašić

Novi vrtić. Prvi put smo u vrtiću u 8.30 sati. Godina je priprave za školu. Sve nas je u početku bilo strah kako će se naša Jurja snaći. Hvala Bogu, strah je trajao kratko. Kroz svu toplinu i ljubav svojih teta i cijelog okruženja Jurja se vrlo brzo snašla u svom novom vrtiću. Ono što je posebnost ovoga vrtića i što se nas najviše dojmilo jest to da ovaj vrtić nije samo institucija, već jedna velika obitelj – zajednica u kojoj svi dolaze do izražaja.

Djeca se odgajaju da budu potpuni ljudi, svjesni Božje blizine. Priprema ih se za svaki nadolazeći blagdan na njima prihvatljiv način. Lijepo ih je vidjeti kako cijelu misu pjevaju i kako se mole na dječji bezbrižan način. U današnje vrijeme, kada su mnogi zaboravili moliti, djecu se uči da dan treba biti prožet molitvom, da se trebamo pomoliti kada nešto radimo, kada je nama ili nekome drugome teško. Jurju je rastužila bolest njezine tete s. Mladenke i sama se spontano svaku večer moli da teta što prije ozdravi i da im se vrati.

Djeca se bezbrižno igraju, smiju, skaču, izmišljaju igre, pregovaraju i svađaju baš kao i u svakom drugom vrtiću. Ali ovdje ih se uči da paze jedni na druge i da si oprštaju uvrede i «povrede», što je jako važno za ovu dob.

Mala škola je trajala cijele školske godine i bila je prava mala škola u punom smislu riječi. Pristupalo joj se ozbiljno, radilo se svaki dan s tetom Mirnom koja je stvorena za učiteljicu, zahtjevna, a ujedno topla. Često je znala djecu nagraditi slatkišem za ispunjeni zadatak, što je njih posebno veselilo. Sve priredbe koje su djeca pripremala neopisive su riječima, bilo ih je puno i svaka je uvijek bila nova i oduševljavala na svoj način.

Od Jurjinog rođenja do danas, dani provedeni u vrtiću Jordanovac bili su naši najbezbrižniji dani, jer smo znali da ju ostavljamo u sigurnom i toplom okruženju.

Kršćanske vrijednosti koje se njeguju u ovom vrtiću su vrijednosti kojima teži i naša obitelj. Zato samo zahvalni cijelom vrtiću što su nam pomagali u Jurjinom odgoju, posebno s. Mladenki, teti Evi, s. Mirni, s. Viktoriji i s. Radoslavi te ostalim tetama koje su u sklopu cijele obitelji vrtića doprinijele sazrijevanju naše Jurje.

Mirela i Vladimir Mikec

Ne želim sada nabrajati sve one pozitivne stvari koje se tiču predivnih prostorija u kojima djeca borave, čistoće i urednosti cijelog prostora, dvorane s klavirom i prelijepoga dvorišta koje je uvijek čisto i nedostupno osobama koje nisu korisnici dječjega vrtića. Hoću reći da nikada, baš nikada nismo požalili što smo se odlučili za dječji vrtić *Jordanovac*. Sada već i naše drugo dijete svako jutro radosno odlazi svojim tetama i prijateljima u jasličku grupu.



Ako me pitate zašto smo odabrali vrtić kod časnih sestara, razlog su naši kriteriji o odgoju djece koji su ovdje u potpunosti zadovoljeni. Pod tim mislim na smirenost i duhovnost teta koje ih čuvaju, pregršt igara, smijeha i ljubavi. Djeca su ovdje radosna, nema međusobne grubosti i sebičnosti već ih sestre uče zajedništvu, praštanju, dijeljenju i strpljenju, a da svako dijete na svoj način dođe do izražaja. Prisutna

je stabilnost i dobar odgoj, što je nama roditeljima koji za budućnost žele stvoriti poštene i dobre ljude, itekako važno.

Svi mi roditelji dobro znamo da polaskom djeteta u vrtić neizbjježno dolaze i raznorazne bolesti. Jednog dana teta mi je javila da naše dijete ima povišenu temperaturu. Do trenutka dok smo došli po dijete, sestre su ga odlično zbrinule žličicom paracetamola i kupanjem u mlakoj vodi. Nisu samo čekale da dođemo već su odmah reagirale točno onako kako bih i ja sama reagirala. Taj njihov postupak me stvarno ugodno iznenadio.

Sa sigurnošću mogu reći da s tetama imamo vrlo otvoren i iskren odnos što pridonosi ugodnjem okruženju za našu djecu. Puno znači kada na djetetu vidite koliko je sretno i zadovoljno svojim odlaskom u vrtić, kako često priča o svojim tetama i kako uvijek ima potrebu napraviti nekakav crtež ili sitnicu za svoje tete.

Iskreno mogu reći da ne znam nikoga kome bih radije dala djecu na čuvanje a da istovremeno mogu mirno i bezbrižno obavljati svoj posao. Bože, hvala ti što si nam dao priliku da našu djecu i nas same, uz pomoć časnih sestara više približimo Tebi.

Ines i Tomislav Jurač

SUSRET MALIH ŽUPNIH ZBOROVA „ZLATNA HARFA“



Već više od 20 godina održavaju se susreti i druženja dječjih zborova pod nazivom *Zlatna harfa*. Prvi je susret bio održan u Kočerini 1. srpnja 1984. godine. Inicijativu je dao fra Mićo Pinjuh, tadašnji župnik u Kočerini. Na tom su susretu nastupili dječji zborovi iz Širokog Brijega, Mostara, Čitluka i Kočerina, otprilike 200 sudionika.

Ovaj prvi susret bio je poticaj organizatorima za daljnji rad. Fra Mićo je najprije zatražio podršku od svoje redovničke zajednice. Kao predsjednik Komisije za pastoral i evangelizaciju Vijeća franjevačkih zajednica poslao je dopis svim provincijalima i provincijalkama, te ih zamolio da iz svojih zajednica imenuju po jednog predstavnika u Komisiju za pastoral i evangelizaciju. Namjera organizatora bila je obnova liturgijskoga pjevanja, što su nastojali ostvariti ovim susretima okupljajući male župne zborove (od 1.– 8. razreda), koji bi bili jezgra spomenute obnove liturgijskoga pjevanja.

Sljedeći je zadatko upoznati liturgijsku pjesmaricu *Pjevajte Gospodinu pjesmu novu*, našu prvu liturgijsku pjesmaricu nakon II. svjetskog rata. Iz te pjesmarice organizatori predlažu popijevke i psalme za liturgijski glazbeni program *Harfe*.

Jedna od nakana organizatora bila je i poticanje suradnje među voditeljima crkvenih zborova, što je *Harfa* i ostvarila. Time je ujedno omogućena veća suradnja lokalnih glazbenika i pjesnika da se uključe u sam rad *Harfe*. Plod te suradnje tijekom 24 godine jest mnoštvo novih liturgijskih pjesama, pogotovo za djecu.

Fra Mile Ćirko zapisao je: „Cilj zborovanja jest vježbati, izvoditi preko liturgijskih čina, čuvati i širiti glazbenu baštinu opće Crkve, blago neprocjenjive vrijednosti, bogatu baštinu hrvatskih pučkih liturgijskih napjeva od najstarijih vremena do danas, posebno onih koje su prikladnije za dječji zbor, i stvarati nove dječje popijevke, kako bi raznolikim i zdravim popijevkama ukrašavali Božju službu i slavili Boga u veselu druženju.“

Zlatna harfa održala se i ove godine u svim biskupijama. U Splitsko-makarskoj nadbiskupiji zbog velikog broja zborova, njih 28 s oko 1300 djece, organizatori su odredili da se *Harfa* održi na 3 mjestu u različito vrijeme: u Dugopolju 21. travnja, u Planom (Trogir) 29. travnja, u Supetru na Braču 6. svibnja.

Na prvom susretu sudjelovala je naša s. Terezina Bašić sa zborom iz Kaštel Lukšića, na drugom s. Sofija Vuković sa zborom iz Imotskoga i s. Filipa Smoljo sa zborom iz Prološca Donjeg, a na trećem s. Anita Perkušić sa zborom iz Klisa i s. Blagoslava Lončar sa zborom iz Segeta Donjeg.

U zadarskoj nadbiskupiji *Zlatna harfa* je održana također na tri mesta. Od naših sestara sudjelovala je s. Antonela Malenica 21. travnja u katedrali sv. Stošije sa zborom iz Smiljevca, a s. Antonija Jurić 5. svibnja u Benkovcu sa zborom iz Arbanasa.

Za zagrebačku nadbiskupiju *Harfa* je održana 27. svibnja u Čakovcu, gdje je sudjelovala naša s. Željka Čeko s dječjim zborom župe Majke Božje Lurdske iz Zagreba.

Tema ovogodišnje *Zlatne harfe* bila je Uskršnje Gospodinovo. Zborovi su bili dobro uvježbani te su lijepo i skladno pjevali na zajedničkoj sv. misi i na posebnom nastupu svakog zbora.

U svim mjestima djeca su lijepo dočekana i primljena tako da su na *Harfi* proveli ugodno vrijeme koje će im, uvjerena sam, ostati u trajnom sjećanju.

Za ljepotu održanih susreta hvala ponajprije dragom Bogu kojemu smo pjesmom uzvratili ljubav koju nam u životu iskazuje.

Hvala svim organizatorima, a posebno našoj s. Nedjeljki Milanović-Litre koja je sazivala sastanke za nas voditelje i vodila brigu oko održavanja pojedinih susreta za područje splitsko-makarske nadbiskupije.

Hvala župnicima, njihovim pomoćnicima, voditeljima zborova i djeci koja su sudjelovala na ovoj manifestaciji.

Dao Bog da i ovogodišnja *Zlatna harfa* ostvari svrhu radi koje postoji, a to je životno vrednovanje liturgijskoga pjevanja kojim će vjernici slaviti Trojedinoga Boga.

s. Sofija Vuković

FRANJIN SUSRET S GUBAVCEM

U okviru izvan nastavne aktivnosti s. Filipa Smoljo, vjeroučiteljica, vrlo angažirano i kreativno okuplja učenike osnovne škole *Stjepan Radić* u Imotskom. Jedan od učinaka toga okupljanja je i ovaj zanimljivi uradak učenika V. razreda.



Neki je gubavac išao Franji u susret. Franjo je u prvi trenutak htio pobjeći. Gubavci su mu bili odvratni. Nije pobjegao. Pozorno je promatrao lice gubavca koji se bojažljivo njemu približava. Franjo je primijetio kako postupno nestaje onog odvratnog lika, a na njegovu mjestu postupno se ukazuje blago lice Isusovo, ono isto koje je vidio na križu u crkvici Svetog Damjana. Strah je nestao. Neopisiva sreća obuzela je Franju i u trenutku se našao u zagrljaju s onim gubavim čovjekom. Bijaše to jedan dugi bratski zagrljaj potpune slobode i povjerenja.

Od najranijih dana gotovo svako selo, mjesto i grad imaju sveca zaštitnika. Skupina učenika *Franjini glasnici mira i ljepote* likovnim stvaralaštvom u župi svetog Franje u Imotskom izradili su na platnu (dimenzija 120 X 100 cm) Franjin susret s gubavcem. Na gubavčevu licu utisnuli su lik Isusov s Veronikina rupca.

Rad smo pripremili za likovni dječji natječaj u Šibeniku na temu *Svetac zaštitnik moga mesta*. Izložba je svečano otvorena 24. lipnja 2007., drugoga dana međunarodnoga dječjega festivala. Na taj način izložba dobiva međunarodni karakter.

I mi smo se puni nade i strpljivosti preporučili moćnom zagovoru svetoga Franje, zaštitnika naše župe, da i mi, poput njega, idemo stopama Kristovim; da nas nikada i ništa ne odijeli od Krista raspetoga i uskrsljoga i od njegove raspete božanske ljubavi.

s. Filipa Smoljo

KOMUNIKACIJA – PUT DO SEBE I DRUGOGA



Komunikacija – put do sebe i drugoga bila je tema na godišnjem susretu sestara naše Provincije koje rade u zdravstvu i socijalnoj skrbi. Susret je održan 16. lipnja 2007. u našoj kući na Lovretu, a odazvalo se dvanaest sestara. Malo, ali tješile smo se, jer nas je po broju kao apostola. Dobro je, samo neka ne bude „izdajice“.

Najprije nas je lijepo pozdravila s. Klara Šimunović, provincijalna

predstojnica, i zaželjela plodan radni dan. Zatim s. Jelena Lončar, organizatorica susreta. Složile smo se da ćemo ostvariti sve planirano, pa koliko nas je da je.

Stručno predavanje i radionicu s puno ljubavi i širine održala nam je naša s. Klaudija Todorić. Najprije nas je u cijeli radni dan uvela meditativnom molitvom Psalma 139., potkrijepivši svaki vers odgovarajućom slikom kako bi lakše i dublje ušle u otajstvo Boga i čovjekova bića. I kao što Izraelski mudrac kaže u ovom psalmu, čovjek osjeća svoju osobnost u dubini svoga bića i živi u sebi tajanstvenu Božju pripadnost koja ga posve prožima i gleda na svoj početak koji je u Bogu. Tako nas je molitva uvela u raspoloživost rada i zajedništva.

U nesebičnom predstavljanju cijeloj skupini svaka je na svoj način pronašla sebe u vrtu u kojem ima „mnogo blaga Božjega“ i objasnila što je ona u tom vrtu, koja je njezina uloga i svrha. Bilo je tu plodnih stabala, cvijeća, potočića, kupine i ptičjih gnijezda, a podijeljeno iskustvo bilo je pravo bogatstvo puta do sebe i drugoga.

Kroz predavanje s. Klaudije slušale smo i učile kako u konkretnim situacijama slušati i čuti drugoga, onoga koji je naše pomoći potreban, koga susrećemo na životnom putu, bilo na radnom mjestu bilo u zajednici. Možemo na različite načine komunicirati s drugim jer ne postoji samo verbalni govor. Postoji govor tijela, boli, jauka, grča, plača, smijeha itd. Susret sa svakim čovjekom govori obostrano, samo to treba primijetiti i primjeniti. Nekad je dovoljno, ako se ništa drugo ne može, biti samo prisutan, biti tu, biti uz. Vježbale smo to međusobno, mijenjale uloge i iskustva. Bilo je zanimljivo čuti iskreno i otvoreno kako sam se u kojoj ulozi osjećala. „Ovo mi je bilo teže“, „ovo me je kod tebe smetalo“, „ovo mi je bilo drago“, „ovo me je ispunjalo“... I tako je to stvarno u životu. Čujem te, ili te ne čujem – mahnem rukom, idem dalje i to me ispunja ili ostavlja prazninu u meni.

Na kraju našeg radnog dana osvrnule smo se na sve ono što smo radile i učile, jer čovjek uči dok je živ. Zatim smo poslale pismenu poruku – podršku nekome tko radi taj teški posao kao i mi a potrebna mu je fizička snaga i psihička odgovornost za ljudski život. Svi smo mi u Božjoj ruci, ali Bog se služi i s našim životom i radom koji treba biti u Njegovoj službi i službi bližnjega. I nakon još jedne izmjene iskustava razišle smo se zahvaljujući Bogu za bogatstvo susreta u preporuci i nadi da to neće biti zadnji. Samo, godine čine

svoje. Ali kao što reče Samuel: „Govori Gospodine, tvoj sluga sluša“, daj nam da te znamo čuti i slušati i tako posredovati drugome ono što nam Ti govorиш.

Hvala Bogu za sve. Hvala s. Klaudiji za darovano vrijeme. Hvala sestrama sudionicama za sva podijeljena iskustva. Hvala na lovretskom gostoprimstvu koje je još uvijek na visini!

s. Andrijana Marušić

40. OBLJETNICA ŽIVOTA I DJELOVANJA U KAŠTEL LUKŠIĆU

U nedjeljno poslijepodne 17. lipnja 2007. godine obilježena je 40. obljetnica života i djelovanja naših sestara u Kaštel Lukšiću i blagoslovljen dograđeni dio samostana i proširenoga dječjega vrtića.

Na početku slavlja svima nazočnima obratila se provincijalna predstojnica s. Klara Šimunović. Euharistijsko slavlje u 16 sati u župnoj crkvi Uznesenja Marijina predvodio je don Tomislav Ćubelić, dekan i župnik katedralne župe u Trogiru u koncelebraciji s još sestoricom svećenika.

Nakon euharistijskoga slavlja upriličena je prigodna akademija - recital *Došle ste tako tih*, koji je za tu prigodu napisala s. Judita Čovo, uz glazbene točke župnoga mješovitoga zbora, župnoga dječjega zbora, djece iz dječjega vrtića i zbora lovretskih sestara. Na kraju se svima koji su sudjelovali u slavljeničkom programu i svima koji su doprinijeli da se samostan i dječji vrtić dograde te da se obljetnica svečano obilježi, zahvalila je s. Margarita Marušić, kućna predstojnica zajednice sestara u Kaštel Lukšiću.

Iz župne crkve obilježavanje slavlja „preseljeno“ je u samostan sestara, gdje je blagoslovljen dograđeni dio samostana i proširenoga dječjega vrtića. Zajedničko druženje četrdesetak sestara, svećenika, dobročinitelja zajednice, brojnih roditelja i djece koja pohađaju i koja su pohađala dječji vrtić nastavljeno je u prostorima vrtića i u vrtu ispred samostana.

Prve sestre iz Splita došle su u Kaštel Lukšić 1967. godine na poziv tete Zorke Matijaca, da joj pruže potrebnu skrb i njegu do kraja života, a za uzvrat ona im je ostavila svoj dio obiteljske kuće. Postupno su se sestre uključivale i u župni apostolat te danas, u župi u Kaštel Lukšiću i u nedalekoj župi u Segetu, vode liturgijsko pjevanje, katehiziraju, vode brigu o uređenju oltara i liturgijskoga ruha. Godine 1972. sestre su kupile prostraniju kuću u Kaštel Lukšiću i prilagodile svojim potrebama. Od 1973. godine sestre primaju djecu na čuvanje u okrilje samostana, što je kasnije preraslo u dječji vrtić koji je, u skromnim uvjetima, djelovao u dvije odgojne skupine i skrbio o djeci od tri godine do polaska u školu.

Zbog dotrajalosti krovne konstrukcije na kući, sestre su se prošle godine odlučile na izmjenu krova i nadogradnju visokoga potkrovlja. U potkrovlju su uređene sobe za sestre, sedam novih soba sa sanitarnim čvorovima. Zapadni dio prvoga kata preuređen je za proširenje prostora dječjega vrtića. Financijska sredstva za taj pothvat većinom su dobivena od raznih ustanova i dobročinitelja sestara, vlastite zarade tamošnjih sestara i uz pomoć iz provincijalne blagajne.

S novom školskom godinom započinje, vjerujemo, novo razdoblje života lukšićke zajednice. U obnovljenim prostorima prilagođenima potrebama sestara, a osobito u prostorima prilagođenima potrebama djece sestre će, nadamo se, nastaviti u ozračju topline, u igri i pjesmi, u molitvi, brižno pratiti njihove korake u život, njihov rast u dobi i milosti. Tako neka bude!

s. M. P.



Riječ provincialne predstojnice prigodom proslave

Poštovana braćo svećenici,
poštovani gospodine gradonačelnice,
drage sestre, dragi prijatelji,
dragi župljani župe Uznesenja Blažene Djevice Marije,
dragi roditelji, a osobito draga djeco i mladi!
Sve vas srdačno pozdravljam franjevačkim pozdravom: Mir vam i dobro!

U ovo nedjeljno poslijepodne želimo sa svima vama na trenutak zastati u iskrenoj i dubokoj zahvalnosti. Želimo moliti i pjevati. Želimo dati hvalu Gospodinu našemu, Svevišnjemu, za 40 godišnju milosnu i djelatnu prisutnost naših sestara ovdje u Kaštel Lukšiću.

Reklo bi se, i nije to visoki jubilej. Ali, kada je riječ o redovničkoj zajednici koja je 1967. godine posve tiho pustila korijenje u ovome mjestu, te iz dana u dan, iz godine u godinu, plodno razvijala svoju izvornu karizmu odgoja djece i mladeži, te brige za crkve i za ljepotu liturgijskoga izričaja, a sve to u prisnom suživotu s ovdašnjim pukom, s vama dragi Lukšićani, imamo dostatno razloga slaviti i zahvaljivati.

Obljetnice su spomeni života. Ne samo protekloga, nego života koji traje. Upravo u njihovim obilježavanjima najsnažnije čutimo život u samima sebi i njegove strune u našim zajednicama. Obljetnice u nama raspiruju želju za životom. One mogu probuditi novi život.

Prigodni blagoslov našega nadograđenoga samostana o ovoj obljetnici, u svrhu proširenja dječjega vrtića, izraziti je znak koliko je u nama, školskim sestrama franjevkama, želje za

životom, koliko svojim djelovanjem i prisutnošću želimo buditi, razvijati i čuvati snagu kršćanskoga života, osobito u vama, draga djeco, u vama djevojke i mladići.

Sjetimo se danas u zahvalnosti i molitvi svih sestara koje su u franjevačkoj jednostavnosti svojim radom i ljubavlju odgajale i poučavale djecu i mlade i uvelike doprinosile dobru ovoga mesta, ovih sestara koje su ovdje danas i onih koje su nas prethodile u vječnosti.

S osobitim poštovanjem sjetimo se nadahnute „tete“ Zorke Matijaca i njezina brata don Miroslava koji su pozvali i udomili prve sestre, ovdje u Kaštel Lukšiću.

S izrazima poštovanja i zahvalnosti spominjemo se danas i nedavno preminuloga župnika don Ante Šipića. Prije četiri godine kad smo u ovoj crkvi obilježavale 100 godina od dolaska prvih naših sestara u Split, don Ante je zahvaljujući sestrama za neumoran rad u župi poticao mlade župljanke da promišljaju ne bi li neke i od njih slijedile Krista po primjeru sv. Franje.

Neka to i o ovoj obljetnici bude naša molitva, da životvornost karizme naše zajednice bude mladima otvorenih srdaca nadahnuće životnoga usmjerenja.

*Hvalimo i blagoslivljajmo Gospodina našega,
zahvalujmo njemu, svi u poniznosti velikoj!*

s. Klara Šimunović

Homilija don Tomislava Ćubelića

Brojka od 40 godina – vraća nam sjećanje Mojsija i njegova naroda kroz pustinju. Pustinja pokazuje karakter i snagu, vjeru i svjedočanstvo, nadu i uporište svoga čovještva i vjere. Ovaj put za 40 godina svjedočanstva svoga poziva bez zadrške, zahvalnost ide na osobe i adresu Školskih sestara franjevki. Biti zahvalan znači prepoznati čovječnost, dobrotu, žrtvu i ljubav drugoga. Biti nezahvalan znači biti nečovjek. Biti nezahvalan znači ne uočiti drugoga na nebu i na zemlji.

U svom slavljeničkom i zahvalnom raspoloženju odmah zamolimo Isusa Krista da nam oprosti sve ono što nije bilo dobro ili dostoјno, odnosno što je bilo slabo i pogrešno, jer naporom našega priznanja kroz vjeru u Isusa Krista nema sumnje da Krist opršta. Stoga neka Isus Krist pomogne svakom kršćaninu, svima nama, a zajednici sestara posebno da što manje zaostaju za svojim pozivom.

Pozdrav provincijalnoj predstojnici Školskih sestara franjevki s. Klari Šimunović, te kućnoj predstojnici zajednice sestara u Kaštel Lukšiću s. Margareti Marušić sa slavljenicima i svim sestrama.

Pozdrav don Josipu i kolegama svećenicima, don Anti mir i pokoj, te pozdrav vjernicima župe Kaštel Lukšić, s kojima su sestre slavljenice dijelile izazove, patnje, radosti i nadanja. Pozdrav i svim drugim vjernicima.

U knjizi *Lovretske sestre - o povijesti Školskih sestara franjevki* s. Berhmana Nazor piše: „Od 1967. u mjesecu studenome sestre svjedočki djeluju u župi Kaštel Lukšić.“

Dolazak sestara u Kaštel Lukšić je s ciljanim poslanjem u odgoju djece prema mladosti i zrelosti, rad i ospozobljavanje mlađih ljudi, posebno djevojaka. Odgoj je najuzvišeniji zadatak i tako iz dana u dan do brojke od 40 godina.

Potrebno se i prisjetiti i zahvaliti, ali i produbiti svoje poslanje i poziv, jer od slave se ne živi. Zahvalnost prema dobroti i živih i mrtvih sestara obvezuje. Istinska dobrota u životnim zbiljama je samozatajna i uvijek traži novo svjedočanstvo u novim uvjetima života.

Poželjan je novi korak proročkog zamaha, poleta, motivacije i promišljanja. Novi su izazovi, a puno formi, sadržaja i paragrafa izlizano i potrošeno. Nema stajanja ni samodopadnosti u potrazi za istinom, smislim i svjedočanstvom u stavu Krista namijenjenog čovjeku. Pa ako već nismo za radikalne zaokrete, trebamo biti za postupne promjene.

Vjerujem da u ovoj zajednici ima osoba vjere, snage i pameti koje se mogu i trebaju izdizati iznad potrošenih i umarajućih shema, da se bude uvjerljiviji. To je muka, prava muka. To je Kristov put i izazov, koji traži odgovor, jer Krist je svojima ponudio kao uvjet ostvarenje kroz križ, a križ nikad nije po našoj mjeri.

„Ako je cilj u približavanju Kristu – metode i sredstva trebaju biti od Krista.“ Potrebno je ipak činiti reviziju i uvijek iznova vidjeti i uočavati jasnije Božje i osobne crte, istinitost misli, planova i usmjerena. Život traži preispitivanje, jer samoobrana nije dovoljna.

Valja poštено priznati da je stav Isusa Krista i samim njegovim učenicima bio teško shvatljiv, a još teže prihvatljiv. Nema sumnje da su konflikti bili česti i neugodni. Opasnost oslanjanja na sebe vreba, ali nije poželjna, jer Krist se nikada nije naslanjao na čovjekov stav, na autoritet, na sustav vlasti, na moć jačega, na interesne i moćne grupe. Krist oslonjen na Boga Oca i Duha Svetoga.

Da nam se zbog straha i sitnih obzira ne dogodi kao u odlomku današnjeg evanđelja u kojemu farizej Šimun misli kad je ugostio Krista da je briljantan vjernik i da nema što mijenjati.

Ne može čovjek Krista zamotati u celofan pod bilo kojim sadržajem i formom. Opasno je pomisliti da je sve ostvareno kad smo ušli u ove okvire duhovne sfere, pa taman to bila zajednica redovnička, svećenička ili bilo koja.

Neophodno je sjesti do Kristovih nogu bez obzira o kojem sadržaju i formi slabosti je riječ. Dužni smo Kristu, puno dužni. I da je žena iz evanđelja tražila paragafe i norme kako do Krista, teško bi se našla u njegovoj milosti. Presudan je bio stupanj njezine vjere da sve polazi od Krista i da Isus Krist može od naših umornih i urušenih života učiniti snažne svjedočke dobrote i vjere.

Krist nam nije ostavio pravo na malo vjere. Tugu da, patnju, bol, neuspjeh da, muku i križ da, ali malo vjere ne. Tu su padovi suvremenih Šimuna.

Neshvatljiv je Isus Krist. Hodio zemljom čineći svim ljudima dobro i primao je sve ljude bez razlike jesu li smatrani dobrima ili grešnima. Vjerujem da zajednica sestara u mnogočemu ovakav stav Krista uokviruje u prostor svoga življenja u svojim mogućnostima i kad nije zgodno.

Treba nam Bog blizine posvjedočen kroz čovjeka. Čovjek je najveća vrijednost i u Božjim i u Isusovim očima.

Isus Krist razbija naše iluzije o izvana uspješnom životu ujedno kao i smislenom životu. Gubljenje zaštićenosti i čvrsto uporište ukopanosti samo u svoj okvir značilo bi biti uzdrman i nesiguran. Izlaskom iz sebe i uskog okruženja stječe se novi oblik čovječnosti i novo iskustvo svjedočanstva vjere.

Baš se dobrota i ljubav dijeleći ne gube, nego umnožavaju, a to su u ovih 40 godina sestre slavljenice ovjeravale.

Identitet je: „Tko sam i koje je moje poslanje?“ Otkrićem identiteta otvara se sadržaj vlastite vrijednosti u osobnom i zajedničkom životu. Zajednica treba stabilno ozračje, jer ako se stabilno ozračje ruši, ruši se i iskrivljuje identitet. Nije dovoljan samo deklarativni identitet, nego i stvaran, djelotvoran uvažavajući kvalitete i sposobnosti u različitosti.

Živimo u vremenima velikoga povijesnoga prijeloma. Nema smisla žaliti za prošlim vremenima. Možda unutar Crkve čiji smo svjedoci previše idealiziramo odnosno upiremo pogled, stav i riječ kako bi trebalo biti, a nedovoljno kako stvarno jest i što trebamo činiti. To što je teško, što ima nerazumijevanja, ne opravdava nas da odustanemo. Krist ne poznaje obzir i uzmak prema istini.

Svakako župljani Kaštel Lukšića su s povjerenjem primili zajednicu sestara. Ali život ide. Mladih za duhovno opredjeljenje je sve manje. Nevjerojatno je kako je čovjek vjere sklon vrednovanju opredjeljenja kad su sestre u pitanju, ali zbumujuće je da u 40 godina djelovanja u ovoj župi od djevojaka nije imao snagu i odvažnost prekoraci taj prag. Čak malo „šokantno“ rečeno pomislim, da jedna djevojka dođe svojim roditeljima i kaže da bi u samostan sestara..... samo što ne bi zvali hitnu pomoć, psihologe i psihijatre u pomoć da je na pomolu katastrofa..... Ne želim prozivati nego potaknuti na promišljanje, jer nam je takvo stanje u svim sredinama. Taj je raskorak čudan. A svi bi htjeli sestre, da brinu i odgajaju, da su u katehezi i bolnici, ludnici, da njeguju stare i bolesne, nemoćne i osamljene, ali teško se odvažiti, a onih koji odvraćaju je puno.... Zar ne tražimo puno, a darujemo malo ili ništa. To ostaje za razmišljanje i traženje izlaza iz teške realnosti i to u prvom redu za ljude vjere unutar obitelji. Crkva je zajednica i nije privatno vlasništvo. Ne poznaje Krist rodbinske veze. I u Krista nema ništa na crno, nema privilegija niti povlastica. Nemojmo bježati od činjenice da nam se u vjeri otvorila pukotina. Nije beznađe, ali čovjek kao da vjeru kompenzira drugim sadržajima. A onda je vjera upitna, točnije to i nije vjera. To može biti nešto moje privatno.

Koncentrirajući se na Kristovu osobu i djelo, razabirući iz Kristova života i ponašanja punina života očito nije dio materijalne stvarnosti. Stoga ne sumnjam da će iz obnovljenoga vrtića (uvjeti za čovjeka su poželjni i potrebni) i dalje od sestara biti primijećen i osvjedočen Isus Krist, i to s čovječjim licem, i neophodno da i „lovretska zajednica“ i svaki ordinarijat i svaki župni ured (tj. oni koji u njima žive i djeluju) ne gube iz vida Isusa Krista i onostranstvo. Ako u susretu kroz život ne susretnemo Boga i čovjeka, onda smo gubitnici.

Znakovito je da uskrsli Isus Krist nije pokucao na „Pilatovu palaču“, nego ondje gdje je u čovjeku ostala klica vjere.

U vremenu smo kad nam se puno pogled života skreće s neba na zemlju, Krist neumoljiv da sa zemlje primjećujemo nebo. Bez života kroz Kristovu milost i ljubav čovjek se često osjeća kao da je dospio u potpuno tuđ mu svijet.

Mi živimo u svijetu u kojem se drugi čovjek počeo shvaćati i prihvaćati kao takmac u areni natjecanja. Uvlači se svjetonazor bez Boga, ili se nijeće Boga, ili pak smatra da Bog i nije važan. Bijeg od Boga, zaborav Boga, odnosno česta pojava da se suvremeni čovjek otkinuo od Boga. To nije Krist niti njegov Put, Istina i Život.

Da bi zajednica mogla biti živo tkivo motivirajuće snage, prihvaćanja, sigurnosti, prepoznatljiva identiteta – osobe koje pripadaju zajednici, doista trebaju povremeno prozračiti prostore života unutar zajednice, te od vremena do vremena obaviti i generalno provjetravanje.

Redovničku zajednicu osoba, neka povezuje vjera, ufanje i ljubav i prema čovjeku i prema Bogu. Prepoznatljivi po svome znaku i poslanju. To nije stranka ili udruga. Uporište je Krist.

Uz čestitku još jedanput rečenica iz uvoda: „Neka vam Bog pomogne da što manje zaostajete za svojim pozivom i poslanjem.“ Amen.



DUHOVNA OBNOVA U TRPNJU

Trpanj se ove godine obogatio duhovno i materijalno. U župi sv. Petra i Pavla pripremali smo se za 100. obljetnicu posvete župne crkve. Najprije se počelo s uređenjem okoliša, skidanjem čempresa i borova oko crkve, a na njihovo mjesto posadene su masline i cvijeće. Postavljena je i spomen ploča s hrvatskim grbom.

Dana 28. travnja započele su pučke misije, kojih nažalost od posvete crkve do danas u ovoj župi nije bilo. Misije je punih sedam dana predvodio o. Zvonko Vlah, isusovac. Predavanja su bila za sve staleže, pa čak i za djecu iz vrtića. Meni se činilo da nije bilo odaziva kako bismo mi to željeli. A svećenik kaže da je on ipak zadovoljan. Bogu hvala!

Na poseban način htjeli smo imati duhovnu obnovu za žene. Ja sam se pomalo bojala hoće li se žene odazvati. Ipak sam se odlučila, u dogovoru sa župnikom, pozvati našu s. Martu Škorić. Bogu hvala, s. Marta je prihvatile i došla u Trpanj. U petak 1. lipnja u 20 sati počele smo s molitvom i kratkom meditacijom kroz koju je ona vodila. To ih je jako oduševilo. Prvu večer odazvale su se 24 žene. To je ipak lijep broj za ovo mjesto. A za mene iznenadenje, jer sam se bojala da neće doći u tolikom broju. Drugu večer susret smo imale u crkvi, jer se broj žena povećao na 32. Iako bi to trajalo po dva sata, nitko se nije tužio da je dugo. Drago mi je da su bile zadovoljne i jako aktivne. S. Marti velika hvala na uloženom trudu i vođenju duhovne obnove. Žene samo ponavljaju da se i više puta na godinu takvi susreti organiziraju. Dao Bog da sjeme padne na plodno tlo, kao što je i bila jedna meditacija, pa se i ja nadam da će uroditи dobrim plodom. Još jednom Bogu hvala za svaku milost i pomoć što nam je dao kroz to vrijeme.

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla, naslovnika crkve, proslavljenja je 100. obljetnica posvete crkve. Euharistijsko slavlje predvodio je biskup dubrovački mons. Želimir Puljić u koncelebraciji dvadesetak svećenika i sudjelovanje nekoliko bogoslova iz Splita s njihovim rektorm i duhovnikom. Tom prigodom bilo je i svećeničko ređenje. Za svećenika dubrovačke biskupije zaređen je don Stipo Zadro. Bio je to povijesni događaj za ovu župu i mjesto. Na poziv župnika don Vlade Markića, na slavlje je došla i naša provincialna



predstojnica s. Klara Šimunović i s. Marija Petra Vučemilo. Od sestara koje su djelovale u župi u Trpnju odazvala se s. Jasna Kasalo, koja je došla nekoliko dana ranije i velikodušno priskočila u pomoć u pripremi i uređenju crkve za ovaj dan. Ove godine je i 65. obljetnica djelovanja naših sestara u Trpnju, što župnik nije propustio naglasiti u svom obraćanju svima prisutnima.

s. Celestina Masnić

JEKA IZ AFRIKE

DUHOVNE VJEŽBE U LUHWINJI

Pred Uskrs ove godine organizirale smo duhovne vježbe za kandidatkinje i to od 29. ožujka navečer do 4. travnja ujutro u našoj Luhwinji, koju smo zbog rata napustile 1999. godine. Iako nismo bile u mogućnosti ostati s narodom, naša briga za stanovništvo te župe nije prestala. Često odlazimo u tu župu pa smo i ovaj put željele narodu pokazati da se želimo što prije vratiti k njima i da ih volimo.

Priprava za naš boravak u Luhwinji trajala je nekoliko dana. Nije bilo baš lako spremiti sve potrebno za desetak dana boravka i to za desetak osoba. Za taj boravak u „pustinji“ pobrinule su se s. Ivka i s. Françoise. Voditelj duhovnih vježba bio je o. Jean Pierre, OFM. Tema: Reći sa sv. Franjom «Gospodine, što želiš od mene? Što hoćeš da činim?»

Evo nekoliko isječaka iz zapisa sudionica u kojima se vidi kako su one doživjele ove duhovne vježbe. Većina od njih je prvi put prisustvovala jednom takvom duhovnom susretu.

Brigitte Machumu: Moje prve duhovne vježbe bile su dobre, jer i mjesto igra veliku ulogu za tišinu. /.../ Kroz ovu temu razumjela sam duhovnost školskih sestara franjevaka Krista Kralja. /.../ Naučila sam da su bratstvo i jednostavnost franjevački stupovi nosači. Smisao križa ima veliku vrijednost, jer nema duhovnog života bez križa. /.../ Sakramenti pomirenja i euharistije pomogli su mi živjeti moju privrženost Kristu, moj dar same sebe.

Marie-Jeanne Kavugho: Tema «Gospodine, što želiš od mene? Što hoćeš da činim?» imala je više podtema: Unutarnja i vanjska tišina, smisao poziva i križa, poniznost i jednostavnost, utjelovljenje Sina Božjega, bratstvo i molitva. Sve ovo mi je pomoglo upoznati franjevačku duhovnost. /.../ Zahvaljujem sestrama koje su organizirale ove duhovne vježbe /.../ koje su me se duboko dojmile, a i mjesto je bilo pogodno za molitvu. /.../ Zahvaljujem zajednici sestara koja nas je pratila molitvom.

Fazila Kanyere: Luhwinja je mjesto tišine pogodno za meditaciju motreći divna Božja djela, posebno lijepе planine, ptice, šume... Zahvaljujući toj tišini osjetila sam kao da sam u pustinji s Isusom. Molim Boga da mi dade milost malo po malo staviti u djelo što sam naučila a osobito: biti milosrdna, širiti radost oko sebe, biti susretljiva.

Noëlla Byamungu: Želim nabrojiti neke važne točke koje me privlače u franjevačkoj duhovnosti a posebno život sv. Franje. Sv. Franjo bijaše čovjek molitve, rada i mira. Poziva nas da kao Šimun pomognemo Isusu nositi križ, širiti radost i mir, biti ponizne i jednostavne. Ne zaboraviti molitvu koja je središte života. /.../ Sv. Franjo nas poziva biti vjerne Riječi Božjoj. U bratstvu biti ponizne, radosne i gostoljubive. /.../ Zahvaljujem sestrama što su mi dale mogućnost biti s Isusom u pustinji kroz vrijeme korizme.

Pascaline Kavugho: Ovo je moje prvo iskustvo duhovnih vježba u samostanu. /.../ Ovo je mjesto tišine koje mi je pomoglo razmišljati, moliti. Lijep krajolik preko kojeg motrimo divna djela Božja. /.../ Voditelj je podcrtao važnost tišine za sjedinjenje s Bogom, za poznавanje Isusa, za prihvaćanje njega i njegove riječi. Govorio nam je o krepostima, radosti, raznim djelatnostima u zajedništvu, oprاشtanju, siromaštvu, jednostavnosti,

gostoljubivosti, molitvi i životu sv. Franje koji je susreo Isusa služeći gubavcima i siromasima.

Brigitte Ciza: Zahvalujem Gospodinu za ove duhovne vježbe a i za našeg voditelja koji nam je dao okusiti radost služiti Bogu i upoznati sv. Franju. /.../ Započele smo s pitanjem. «Zašto mi činimo duhovne vježbe?» - Upoznati Isusa, odakle on dolazi, koji je njegov plan u mom životu i njegov plan s čovječanstvom. Voditelj nam je preporučio čuvati unutarnju i vanjsku šutnju koja potiče na mir sa svima, kao što je sveta Djevica Marija čuvala Riječ Božju u svom srcu, kao Isus koji je proveo 30 godina u tišini. Isus se povlačio u osamu, u tišinu na molitvu. /.../ I mi smo pozvane živjeti tu tišinu u molitvi. Govorio nam je o zvanju i o križu. Središte mog zvanja je ljubav prema Bogu i bližnjemu. /.../ Sv. Toma Akvinski kaže kako naše zvanje treba biti Dobrota, Ljepota, Svjetlo, Ljubav, kao što je Bog ljubav. Voditelj nam je htio pokazati kako je redovnički život muka i radost. Muka, kad nismo sposobni prilagoditi se zahtjevima, ponašanju i pravilima zajednice. /.../ Radost je kad je redovnički život mjesto ljubavi, nade, mira, vjere; redovnički život je nasljedovanje Krista, a nasljedovati Krista znači nositi njegov križ. Sv. Pavao kaže da kršćanski život izvire iz misterija križa. /.../ Zahvalujem našem voditelju kao i sestrama koje su organizirale ove duhovne vježbe. Bog vas blagoslovio.

Justine Kavughoh: Ovo su moje druge duhovne vježbe u samostanu. Bile su mi izvjesna novost jer sam promijenila mjesto povlačenja. One su mi omogućile susresti mog Gospodina i s njim biti u tišini. Imala sam dovoljno prostora povući se i diviti se ljepotama prirode. /.../ Zahvalujem Gospodinu za ovo vrijeme koje mi je dao provesti s njim jer se osjećam ojačana. Primila sam milosti koje će me pratiti u mom životu, jer sam još uvijek u traženju Gospodina.

S francuskoga prevela i sabrala: s. Ivka Piplović



NAŠI POKOJNICI

SESTRE NAŠE KONGREGACIJE

- s. M. Vera Perko**, živjela 81 godinu, u Kongregaciji 48 godina
preminula 10. travnja 2007. u Brezju
- s. M. Jasna Jerković**, živjela 68 godina, u Kongregaciji 40 godina
preminula 26. travnja 2007. u Mostaru
- s. M. Pia Pestaña**, živjela 84 godine, u Kongregaciji 59 godina
preminula 10. svibnja 2007. u San Lorenzu, Argentina
- s. M. Izidora Kovačušić**, živjela 75 godina, u Kongregaciji 50 godina
preminula 23. svibnja 2007. u Zagrebu
- s. M. Silverija Gogala**, živjela 92 godine, u Kongregaciji 71 godinu
preminula 14. lipnja 2007. u Kairu, Egipt
- s. M. Velimira Barać**, živjela 67 godina, u Kongregaciji 49 godina
preminula 15. lipnja 2007. u Livnu
- s. M. Gabrijela Ištuk**, živjela 68 godina, u Kongregaciji 48 godina
preminula 4. srpnja 2007. u Zagrebu

RODITELJI I RODBINA SESTARA

- Ruža Mamić**, sestra s. Skolastike Rančić, preminula 14. travnja 2007., u 89. godini života
- Stanko Vranjković**, brat s. Mirte, preminuo 6. svibnja 2007., u 48. godini života
- Ivan Kustura**, brat s. Ljubomire, preminuo 8. lipnja 2007., u 81. godini života
- Mirko Tkalić**, otac s. Berislave, preminuo 28. lipnja 2007., u 80. godini života
- Stipe Gelo**, brat s. Damire, preminuo 6. srpnja 2007., u 70. godini života

Zahvale

Doista, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime (1 Sol 4,14).

Moja draga majka Luca Piplović u Gospodinu je mirno usnula 15. veljače 2007. godine. Smrt je samo prijelaz iz ovoga života u jedan ljepši život kao što nam svjedoči Isus u svojoj riječi. Hvala ti, Gospodine, za ovu riječ utjehe, vjere i nade.

Budući da nisam bila prisutna na posljednjem ispraćaju moje majke ovim putem joj želim reći moje toplo hvala za život i za svu ljubav. Kao svijeća kroz život tiho je svijetlila, sagorijevala, dogorjela i tiho se ugasila. Uživala radost vječnog blaženstva u domu Očevu!

Drage moje sestre, u svoje osobno ime i u ime svoje obitelji iskreno i toplo hvala za svu ljubav koju ste iskazale svaka na svoj način mojoj dragoj majci i ispratile je molitvom i pjesmom na njezino ovozemaljsko počivalište. Posebno hvala svim sestrama i osoblju našeg Doma na Lovretu za ljubav, brigu, njegu i pažnju iskazanu prema mojoj majci kroz ove dvije godine.

Dušu moje drage majke preporučam u vaše molitve, a ona neka zagovara i moli za sve nas.

Vaša zahvalna s. Ivka Piplović

Drage sestre,

bilo vas je puno na lišanskom groblju. Svima vama koje ste došle i onima koje su željele a nisu mogle, u ime svoje obitelji i svoje osobno ime izražavam veliku zahvalnost što ste skupa s nama suosjećale i ispratile našeg dragog oca na vječni počinak.

Hvala svima koji su nam izrazili svoje suosjećanje putem telefona ili pismeno.

Hvala i svim bivšim župnicima i svim svećenicima koji su došli i sudjelovali u euharistijskom slavlju. Posebno hvala župniku fra Boži Moriću koji se biranim riječima oprostio od našeg dobrog čaće.

Svoga dragoga čaću preporučamo i dalje u vaše molitve.

s. Berislava Tkalić

PRILOZI

s. Judita Čovo

DOŠLE STE TAKO TIHO....

recital prigodom 40. obljetnice dolaska Školskih sestara franjevaka
i blagoslova obnovljenoga samostana
u Kaštel Lukšiću

J. S. Bach: ***Slavim Te, Gospode*** – Veliki zbor *Sveta Cecilija*

*Došli ste tako tiho
kao što dolazi tišina
i ušli u srca naša.
Pogleda blaga sa smiješkom na licu
iz vas zrači ljepota.*

*Plemenitost duše Vaše
opija mladost našu.
Ljubavlju majke
grlite dječicu našu.*

*Usadite u naša srca
sjemenke ljepote
koje će cvasti
za ljudske dobrote.*

(župljanka sestri Virgini)

Eto, tako je u stihove pretočen doživljaj dolaska i djelovanja sestara.

Da. Ljeta Gospodnjega 1967., mjeseca studenoga, dana desetoga...
... dolazak je bio tih.
Jer zov je bio tih
i poticaj je bio tih i tajanstven i svečan,
proročki,
zadnji,
kao oporučna želja,
ona koja se daje pred veliko posljednje putovanje.

U *Ljetopisu* stoji kako je šest dana prije svoje smrti svećenik Miroslav Matijaca savjetovao svojoj sestri Zorki da svoj dio obiteljske kuće daruje Školskim sestrama franjevkama iz Splita sa Lovreta, a sestre će gospođici Zorki pružiti potrebnu skrb i njegu do kraja života.

Savjetovano – učinjeno!

Teta Zorka prima sestre pod svoj krov.

Soba pokojnoga brata Miroslava svećenika pretvara se u kućnu kapelicu sestara.

Miroslav – brat - volio je svoju sestru Zorku i želio joj spokojne ovozemne posljednje dane.

Ali svećenik Miroslav Matijaca, mudar, čovjek Crkve, vidovit, gledao je i preko obzora svoga vremena u novo doba Crkve osvježene Drugim vatikanskim saborom.

Prijatelj, učitelj, prosvjetitelj mnogobrojnih naraštajâ Školskih sestara franjevaka iz Splita sa Lovreta, svećenik Miroslav smatrao je, da u njegovom rodnom Lukšiću, njegovoj rodnoj župnoj zajednici, crkvi u malome, tu svježinu s evanđeoskih vrela mogu crpsti i zajedno se pukom Božjim njome oplemenjivati te redovnice.

Jer to je njihovo franjevačko poslanje a ucrtao ga je Franjo Asiški:

piti na svježini i dobroti Evanđelja i tu svježinu i dobrotu, ponajprije djelom, potom i riječju pronositi svijetom;

stati uz svoga bližnjega,
i zajedno sa svojim bližnjim evanđeosku svježinu unositi u svijet svoj mali
i u svijet široki;

popravljati kuću svoju:

sebe
obitelj
župnu crkvu
narod svoj
i narod daleki.

glazbeni dio – mladi

I ulazile ste u srca naša
u svakodnevnicu našu
nenametljivo
taho...

Uspostavila se blizina Školskih sestara s mladima i ljubav koja se od Krista uči, onako, pogledom dobrote:

Isus ga pogleda, i zavoli...

Zapravo, skrb za mladež, svojedobno osobito za žensku mladež, dovela je Školske sestre na Hrvatski jug, pred stotinu i tri godine.

Naime, splitski biskup Franjo Filip Nakić pozvao je dotične redovnice iz Slovenije jer, pisao je: «...svojim radom se osobito ističu u poučavanju i brizi za djevojke iz pučkih slojeva».

S. Ladislava Kalinšek, pak, prva školska sestra na Hrvatskome jugu, izjavljuje da je: «... došla do čvrstog uvjerenja, da će tek onda izvršiti svoju zadaću, ako osnuje ... [domaćinsku] školu i time se pobrine, da djevojke seoskog staliža budu što moguće najviše učvršćene u Vjeri Svetoj i podučene u svim onim radnjama i pitanjima, koja danas mora da znade težačica a da bude dobrom kršćanskom majkom i vrijednom gospodaricom.

A u Kaštel Lukšiću započelo je ovako:

Šezdesetih godina prošloga stoljeća majkama se nije sviđalo da im djevojčice cijele duge ljetne dane provode samo na moru. I, zamolile su sestre da ih okupljaju dajući im pouke u vezenju i pletenju.

Veselim druženjem spajalo se i tako ugodno s korisnim.

L. van Beethoven: *Oda radosti, instrumental; igra djevojčica [s komadićima platna i pletiva u rukama]*

U vremenima onim, bez disco-klubova... kako ispuniti subotnje večeri, doček Novih godina, kako proslaviti razne prigode... i zabavno i oplemenjujuće?!...

Župnik naum smislio: u župnoj dvoranici sestra će okupiti mlađe... i animirati druženje...

I orila se pjesma i uživalo se u plesu uz klasičnu glazbu sa starih dobrih gramofonskih ploča.

F. Schiller - L. van Beethoven: *Oda radosti - Dječji zbor Stella Maris; uz igru*

A gdje je i sam puk mjesto sestre više video nego u crkvi?...

Franjo Asiški nije podnosio zapuštenost Gospodnjega hrama; sam bi crkve meo, čistio posuđe, a sestra Klara Asiška i njezine susestre tkale su i priredivale crkveno ruho.

Jer, isticao je Franjo Asiški: ... od ... Svevišnjega na ovome svijetu ništa tjelesna nemamo i ne vidimo osim tijela i krvi, imenā i riječi po kojima smo stvorenī i otkupljeni od smrti na život (F. Asiški, *O poštovanju tijela Gospodinova i čistoći oltarâ*).

Taj duh Franje Asiškoga strujao je i revnovao i u školskim sestrama: i dale su se na uređivanje crkve i crkvenoga ruha.

*Usadite u naša srca
sjemenke ljepote
koje će cvasti
za ljudske dobrote.*

Ta se molba mladeži postupno ispunjava.

U prvo vrijeme, sestra se pridružuje kao sudionica u crkvenome zboru.

Potom sestra predvodi liturgijsko pjevanje, sa sviješću da obnova liturgijskoga života, na koju je pozvao Drugi vatikanski sabor, uključuje njegovanje liturgijskoga pjevanja.

Sabor kaže:

Liturgijski čin poprima plemenitiji oblik kad se Božja služba svečano obavlja s pjevanjem.... (SC 113.).

Neka se najvećom brigom čuva i promiče blago svete glazbe. Neka neprestano napreduju pjevački zborovi... (SC 114.).

Da, slušali smo Crkvu u svako vrijeme da pjesmom slavimo Boga. Stoga novi ali i drevni hvalospjevi i danas prolamaju zidove i svod ovog našega hrama.

Zdravo, Zvizdo mora – Veliki zbor Sveta Cecilija

Mnogi govore: "Tko će nam pokazati sreću?" (Ps 4, 7), zapazio je psalmist u svoje vrijeme potrebu čovječanstva.

I župnik župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Kaštel Lukšiću zapazio je da je u mnogima – u djeci i roditeljima – ista tinjala želja za dubljim saznanjima u vjeri koja vode životnoj sreći. I uskladio je molbu svoju s Jahvinim riječima:

"Koga da pošaljem? I tko će nam poći?"

I dobio spreman odgovor sestara:

"Evo me, mene pošalji!" (usp. Iz 6, 8).

Od tada sve do dana današnjega taj se odgovor obistinjuje... u župi *Uznesenja Blažene Djevice Marije* u Kaštel Lukšiću.

M. Periš: *Budi slobodan* – mladi

Isti odgovor sestara obistinjiva se u susjednim i inim župama: sestre polaze iz svoga samostana kao sijačice Božje riječi i ljudske blizine:

na radost malenih;

na radost roditelja;

na utjehu onima kojima su ublaživale skrivene patnje ljudskih života;

na potporu i sućut s onima u boli ratnih stradanja i izgnanstva sa svoga ognjišta.

I danas žar poslanja i toplina franjevačke duše prati i podupire čovještvo i vjeru *ribara, težaka, vjernog življa* u Segetu Donjem!

*U Segetu Donjem, podno Vlaške gore:
od kamena bijela zavjetna je cijela
stoljećima crkva Gospe od Ružarija.*

*Imahu jedan jezik, govorahu težački tvrdo!
O rođena hrvatska grudo,
Zavjetnice ribara, težaka, segetskoga vjernog življa
moli za nas, Majko milja, Majko Ružarija.*

*Uz molitvu, Majko, bjehu naši preci,
radom obuzeti, bjedom razapeti,
utješeni s Tobom življahu ko sveci.*

(Milijada Barada)

Pogledom na Krista, pobjednika svake ljudske nevolje pa i same smrti, rađala se nada, budilo ohrabrenje, osvajala radost.

M. Žuvela: ***Raduj se, svijete*** – Dječji zbor *Stella Maris* – uz pokrete

Donosili mu dječicu da ih se dotakne, a učenici im branili. Opazivši to, Isus se ozlovolji i reče im: "Pustite dječicu neka dolaze k meni; ne priječite im jer takvih je kraljevstvo Božje! Zaista, kažem vam, tko ne primi kraljevstva Božjega kao dijete, ne, u nj neće ući." Nato ih zagrli pa ih blagoslivljaše polažući na njih ruke (Mk 10, 13)

I sestre primaju dječicu u okrilje samostana:
da naši maleni ne budu rastrgani buđenjem u jutra rana;
u ozračju topline u igri i pjesmi, u brižnosti, raduju se napretku malenih u dobi;
riječju, molitvom i svojim predanjem prate njihove sitne korake u život ljudskosti i vjerništva.

Najljepše riječi - djeca iz vrtića; uz pokrete

Podjite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju (Mk 16, 15).

Povele su naše sestre sve nas ljudskom sućuti i molitvom te djelima ruku udruge *Zrake ljubavi* u zemlju ljudi ispod ekvatora:

da budu manje gladni, kruha i dostojanstvenosti života,
da prepušteni ratnom užasu i bešćutnom pustošenju svjetskih silnika budu ohrabreni svjedočanstvom naše ljudske blizine u duhu kršćanske sveobuhvatne osjetljivosti.

Pogledajte...

*Članice/članovi udruge Zrake ljubavi izidu ispred s radovima;
slike na platnu: sestre u DR Kongu sa svijetom; prema djelatnostima*

*Hajde, uziđimo na Goru Gospodnju,
podimo u Dom Boga Jakovljeva!
On će nas naučiti svojim putovima,
hodit ćemo stazama njegovim... (Iz 2, 3)*

Uziđimo na svoju Goru Gospodnju, svome svetom Ivanu!

Na Goru gdje krije pimo dušu i tijelo. Na Goru gdje umorni ostavljamo terete života i upijamo novu snagu.

Uziđimo na Goru da svim bićem svojim uzdignemo hvalu i zapjevamo Bogu, zadržani ovim kutkom zemlje koji je On poklonio nama!

Svetac po kojem se naše sestre nazivaju *sestre franjevke* – sveti Franjo Asiški - s velikim poštovanjem kao i mi častio upravo svetoga Ivana, jer je na krštenju to ime primio.

Ivan je ukazao na Krista – Jaganjca Božjega – koji je oduzeo grijeh svijeta. Franjo zagledan u Krista i vjeran njegovu Evandželju uronio je u otajstvo Božje ljubavi.

Jednostavnim i zadržanim pogledom Franjo je prigrlio sve što je izišlo iz stvarateljske ruke Božje, otkupljeno i izmireno u Isusu Kristu: *sestru i brata* čovjeka ali i *sestru i brata* svako stvorene.

Divljenje i zahvalnost iznjedrilo je njegovu *Pjesmu stvorova*.

Hajde, kao na blagdan svetoga Ivana, u ovome trenutku duhom, zajedno s našim sestrama, uziđimo na svoju Goru Gospodnju

i zadržani

pjesmom Franje Asiškoga hvalimo Boga:

za ovo naše sunce koje nas i toplo i žarko grijije;

za nebo naše blistavo u vedrini i igri oblaka, čarobno u modrini osutoj mjesecom i zvijezdama;

za plavo more i rijeke biserne naše;

za polja plodnih usjeva, vinograda i maslina stoljetnih...

svrnimog pogled u čovještvo osobno svoje, i uzvišeno i grješno...

i na bližnjega svoga, brata u Kristu.

*Hvalite i blagoslivljajte Gospodina moga,
zahvaljujte njemu,
služite njemu svi u poniznosti velikoj!*

F. Asiški - M. Grđan: ***Pjesma stvorova*** – Zbor lovretskih sestara

Hvalite i blagoslivljajte... – svi

djeca: uz pokrete i znakove prema tekstu pjesme/

Sutra, sestre naše, kada započne novi dan, i kada zakročite u četrdeset i prvu godinu suživota s nama, molimo vas, opet dublje zaživite obvezu koju ste - zakoračivši u svoje drugo stoljeće života na Hrvatskome jugu - zadale sebi: ***Život biraj!***

V. Sunko, ***Život biraj!*** - Zbor lovretskih sestara

Dogodi nam se da nam koljena počnu klecati i duh klone pod teretom vremena koje raščovječe, zamračuje obzor nade, zastarjeva naša lica i pogled...

Ali, utvrđeni četrnaeststoljetnom vjerom, opet se uspravimo, opet vjerujmo – kao i oni vjernici u Kani Galilejskoj - zagovoru Žene i Majke, zagovoru Uznesene na nebo u slavi Oca, Sina i Duha Svetoga!

I. Hladnik: ***O, pruži mile ruke*** – Veliki zbor Sv. Cecilija

Vijek ljudski ima vrijeme svoga trajanja. Stariji naraštaji odlaze, dolaze mlađi.

Za odgoj novih naraštaja naše djece i mladeži u čovječnosti i vjeri, za potporu riječju i djelom u nevolji i brizi svakodnevice

danas, ovdje, nama,

Gospodin upućuje svoj zov:

"Koga da pošaljem? I tko će nam poći?"

I čeka odgovor...

Tko će mu odgovoriti?

Mladi i djeca: *"Evo me, mene pošalji!"* (usp. Iz 6, 8)

Dan je ovo u kojemu se prebiru spomeni
i kliče: Hvala!

Nije tomu odoljela ni jedna od onih koje su se od prvih dana zbližile sa sestrama te je svoj spomen i svoj *hvala* pretočila u stihove:

*Dragim sestrama franjevkama: Hvala!
Našim sestrama, Lukšić se otvorio
kroz tihu, kamenu kuću tete zorke;
primio ih kao svoje zaštitnice i pomoćnice
koje su se brinule i za probleme gorke.*

*Spremanje za kuhanje sa časnom Kristinom,
čišćenje vune i smijeh, na «šufitu», sa časnom Virginom...
Prva bockanja iglicom i izrada čipke
nas, lukšićke djevojčice,
stvorile su važnima i vrijednima, a
naše prste učinile gipke.*

*Iznad svega, iza i ispred svega:
molitva;
dostojanstven i blag lik sestre Ljudevite,
u skromnoj i tihoj kapelici sjevernoga krila kuće.
Tu bio je: rad, smijeh, skromnost, upornost, strpljenje i ...
sestre koje nas uče.*

*Zajedno sa njima pjevajući
čistile smo crkvu našu:
kandeliri-dumpliri, rubovi-merla,
cvijeće i zvona,
činila su nam se kao posebna milost
sa nebeskoga trona.*

*Nakon rada, naše «švore» drage,
dozvoljavale su nam da ministriramo misu,
te su tako bile ispred vremena,
i borile se da svaka duša naša
dobije dovoljno katoličkoga sjemena.*

*Svoju prvopričesničku halju bijelu,
nosile smo ponosno i radosno,
svjetleći srcem i trčeći kroz našu ulicu staru:
da starijim časnama i teti Zorki, na njena merla
podastremo kakve smo bile na oltaru i
izložimo: treperavost i blagost
kojima je bila ispunjena
naša duša cijela.*

*Sa svakom hostijom
napravljenom našim dječjim rukama,
kroz svaki psalam i poslanicu
sestre su nam gradile samopouzdanje,
razbijale strahove i darivale nam
svoju vjeru kao uzdanicu.*

*Prve duhovne vježbe kod sestara i časne Berhmane, na Lovretu,
bile su za nas velika čast i otkrivenje.*

*I danas smo im zahvalne za otvaranje
vrata toga doma svoga i veliko povjerenje.*

*Kroz svaku našu molitvu
kažemo vam hvala,
sve sestre drage,
na svakome blagu
kojeg nam je vaša ljubav dala.*

(Marina Novak)

Za sve
za ljubav i dobrotu
za čovještvo i vjerništvo kojima smo povezani
zvucima glazbala i pjesmom
slijimo svoju zahvalu Višnjemu Bogu!

I. Hrvaćanin - H. Bone: ***Tebe Boga hvalimo*** – svi zajedno s pukom



IZ ŽIVOTA NAŠE KONGREGACIJE

IZ GENERALNE KUĆE

Drage sestre!

U ožujku smo vam pisale iščekujući proljeće. Sada iščekujemo ljeto. Nasad koji raste i iz dana u dan biva sve jači, poziva nas na rast i na produbljivanje našega duhovnoga života, da u svoje vrijeme mognemo donijeti obilne plodove.

Dana 22. ožujka t. g. tri sestre iz Slovenije: s. Mihaela Berčon, s. Vida Tomažič i s. Janja Hameršak obradovale su nas svojim posjetom. Na dar su nam donijele više primjeraka ljetopisa kuće matice Školskih sestara u Mariboru od 1864. do 1941. godine (*Kronika materne hiše Šolskih sester v Mariboru 1864-1941*) koju je mariborska provincija objelodanila ove godine. Za ovaj dragocjeni dar, Gospodin neka blagoslovi Provinciju, sve sestre koje su uložile mnogo truda u njezinu pripremanju i sve koje će, čitajući je, pronalaziti novu snagu za nasljeđovanje Krista.

Na Veliki petak posjetile su nas dvije sestre misionarke iz Konga: s. Mirabilis Višić i s. Romana Baković. S. Romana, s neizdrživim bolovima u nozi, putovala je tri dana i tri noći dok konačno nije stigla do bolnice u Zagrebu. Divile smo se njezinoj strpljivosti i hrabrosti. Pratile smo je molitvom. Kasnije smo saznale da je operacija dobro prošla, da se dobro oporavlja i nada povratku. S. Mirabilis, otprativši je do cilja, brzo se natrag vratila.

Sa Svetim Ocem proslavile smo njegov 80. rođendan, jedne na Trgu sv. Petra, druge prateći televizijski prijenos svete mise, a sve zajedno žarče moleći za njega i njegove potrebe.

Dana 24. travnja vrhovna predstojnica s. Natalija Palac vratila se kući iz službenog pohoda sestrama splitske provincije. Zahvaljuje svima koje smo je pratile molitvom.

Na svetkovinu Tijela i Krvi Kristove neke od nas sudjelovale su na euharistijskom slavlju i tijelovskoj procesiji u Frascati, dvije smo bile u Lateranu gdje je slavlju predsjedao Sveti Otac. Posebno me se dojmio njegov poziv da nosimo Isusa u usahli, beživotni svijet.

Ovih mjeseci smjenjivat ćemo se na duhovnim vježbama i na godišnjim odmorima. Vama, drage sestre, koje u većem dijelu Kongregacije imate vrijeme godišnjih odmora želimo: "pođite malo u osamu i otpočinite", obnovite svoje tijelo, dušu i duh. Na taj ćemo način moći bolje služiti Gospodinu i sestrama i braći.

Puno srdačnih pozdrava

s. M. Aleksandra Kuri

IZ MARIBORSKE PROVINCije

Drage sestre, lijepi pozdrav svima!

U prethodnom Kongregacijskom listu napomenule smo vam da je pred nama naš redoviti, radni i izborni Provincijalni kapitul. Kapitul će početi s radom 15. lipnja i, s duhovnim vježbama, trajat će sve do 26. lipnja. Preporučujemo se u vaše molitve da ga možemo slaviti u ozračju velike zahvalnosti za sva dobra koja primamo i u otvorenosti Duhu Svetome hrabro kročiti naprijed.

I što se kod nas događalo posljednjih mjeseci?

Dvije skupine sestara rimske regije, sukladno odluci regionalnog kapitula, posjetile su kuću maticu u Mariboru. U veljači je stigla prva skupina - tri sestre iz Pesara s nadbiskupom msgr. Pierom Coccia i don Orlandom Concetti. Slavili su svetu misu u kući matici. Gosti su posjetili katedralu, grob blaženoga biskupa Antona Martina Slomšeka i još neka mjesta u Gorenjskoj. Koncem travnja kuću maticu u Mariboru i još neke zajednice u Provinciji posjetila je druga skupina sestara iz Rima (Farnesina).

U svim našim zajednicama 6. ožujka proslavile smo dan Majke Margarete. Posebno svečano bilo je u kući matici gdje su nam se na klanjanju pred Presvetim, 5. ožujka uvečer, pridružile studentice Studentskoga doma sv. Elizabete, sjemeništarci s vodstvom Slomšekova đačkog sjemeništa i drugi mladi. Dana 6. ožujka za vrijeme svečanoga euharistijskoga slavlja zahvaljivale smo Bogu za Majku Margaretu i za sve sestre naše Kongregacije. Na ručku su nam se pridružile mlade sestre, novakinje i djevojke koje žele poći putem posvećenog života. Dan smo provele u blagdanskom raspoloženju, u radosti i molitvi.

U godini Svetoga pisma (u Sloveniji se ona slavi ove godine), pomoćni koparski biskup dr. Jurij Bizjak svojim razmatranjima o pojedinim ulomcima Pisma, našim sestrama u Repnju i u Mariboru, pripravio je početkom ožujka obilat stol Riječi Božje.

U subotu, 10. ožujka, u *Danu otvorenih vrata* sudjelovale su zajednice iz Ljubljane (Strmi put), te iz Maribora (Strossmayerova i Poljančeva). S nama su molile skupine mlađih, odgovarale smo na njihova pitanja i predstavile im se kratkim programom. Uz zakusku nije nedostajalo pjesme, radosti, sklapanja novih prijateljstava... Gospodin neka obilno blagoslovi sve koje su toga dana pokucali na naša vrata, a naša molitva nek otvara vrata njihovih srdaca da hrabro mognu slijediti snove kojima ih je sam Gospodin obdario. Plod toga dana jesu dvije djevojke koje su nam se u ožujku pridružile kao kandidatkinje.

Na uskrsni ponедjeljak, 8. travnja, zajednicu na Strmom putu posjetio je ljubljanski nadbiskup i metropolit Alojz Uran sa svojim tajnikom. Svetu misu slavio je za sve sestre naše provincije i još dugo se zadržao s nama u ugodnom razgovoru.

I ove godine, kao i prethodnih, sabrale smo se mi sestre triju slovenskih provincija na zajedničkom hodočašću. Ovaj put, dana 21. travnja, zaputile smo se u Prekomurje zajedno s mariborskim pomoćnim biskupom dr. Jožefom Smejem, kao domaćinom. Kod Marije u Turnišču svečano smo slavile Euharistiju, u Odrancima objedovale, a u Bogojini se divile Plečnikovoj crkvi Uzašašća Gospodnjega u nebo. U Murskoj Soboti dočekao nas je biskup dr. Marjan Turnšek. U katedrali smo zajedno s njim molili Večernju. Kad se spustila večer uputile smo se natrag prema Mariboru, Koruškoj, Ljubljani i Trstu. Sudionice su

zahvaljivale za hodočašće, za predivan dan, za biskupa Smeja, za zajedništvo, ljepotu svetišta koja smo posjetile i nadasve za Božju pomoć.

Želimo vam mir i sve dobro!

s. M. Vesna Jelen

IZ SPLITSKE PROVINCIIJE

Najznačajniji događaj u našoj Provinciji ovoga proljeća je kanonski pohod vrhovne predstojnice s. Natalije Palac od 12. ožujka do 24. travnja. U tom je vremenu s. Natalija pohodila sve naše zajednice u Hrvatskoj. U osobnim i zajedničkim susretima promicala je temu samoodgoja kao pretpostavke i temelja zadanosti odgoja: *Biti - da bismo mogli svjedočiti i davati*, prema Zaključnom dokumentu Vrhovnoga kapitula 2005. Naglasak je stavljala na *naše biti*, na molitveni život te na zajednički život. Osim pohoda zajednicama s. Natalija se susrela s pojedinim skupinama sestara: s pročelnicama provincijskih vijeća i voditeljicama sekcija, s kućnim predstojnicama te s odgojiteljicama. Zajednički susreti sa sestrama upriličeni su u Zagrebu i u Splitu. U Zagrebu su sudjelovale sve sestre iz zagrebačkih podružnica. Na susretu u provincijalnom središtu u Splitu u radosnom i ugodnom domaćem ozračju okupilo se oko 120 sestara iz zajednica Južne Hrvatske. Zahvalne smo s. Nataliji za svako nastojanje oko dobra i za snažne poticaje tijekom njezina boravka među nama. I ovaj pohod nama je zadanost u našem življenu i djelovanju.

U provincijalnom središtu u Splitu održan je 10. travnja redoviti godišnji susret odgojiteljica i provincijalnih predstojnica naših triju hrvatskih provincija. Na susretu su sudjelovale sve odgojiteljice i sve tri provincijalne predstojnice te vrhovna predstojnica s. Natalija Palac. Razgovaralo se o stanju pojedinih odgojnih skupina te trajnom odgoju. Dogovorene su neke zajedničke aktivnosti na međuprovincijskoj razini.

Uz 25. obljetnicu redovničkoga života šest naših sestara hodočastile su u Svetu Zemlju od 9. do 16. travnja. Milostan hod Kristovom domovinom osvježenje im je i poticaj za radosniji hodočasnički hod u svakodnevici.

Dana 30. travnja upriličen je molitveno-rekreativni susret sestara katehistkinja, voditeljica liturgijskoga pjevanja i sakristanka naše provincije u organizaciji članica dotičnih sekcija provincijskog Vijeća za apostolat. Sudjelovalo je 27 sestara a među njima i provincijalna predstojnica. Cjelodnevno zajedničko druženje u prirodi, u osami podno planine Kamešnice, na temu ovogodišnjih susreta *Liturgija kao svečanost života* obogaćeno je zajedničkim *lectio divina* nad evanđeoskim tekstrom toga dana, molitvom *Srednjega časa* u podne te molitvom *Večernje* u predvečerje.

Tijekom mjeseca travnja i svibnja mnoge naše sestre katehistkinje sa svojim vjeroučenicima osnovnih i srednjih škola sudjelovale su na vjeroučenoj olimpijadi. Neke od njihovih ekipa postigle su zapažene rezultate. Također i sestre voditeljice liturgijskoga pjevanja pokazale su svoju zauzetost u njegovanju liturgijskoga pjevanja i sudjelovanjem na nacionalnoj smotri dječjih zborova *Zlatna harfa* koja se održava pod pokroviteljstvom Vijeća hrvatskih franjevačkih zajednica.

s. M. Petra Vučemilo

IZ TRŠĆANSKE PROVINCIJE

Drage sestre diljem Kongregacije!

Želim vam posredovati pregled zbivanja u našoj provinciji posljednjih mjeseci.

Početkom mjeseca ožujka skupina bračnih parova imala je kod nas svoj posljednji ovogodišnji susret na temu: *Obitelj, sigurno pristanište ili opasna pustolovina?* Predavač je bio pomoćni mariborski biskup dr. Peter Štumpf.

U subotu 17. ožujka u predvečerje, 40 bogoslova iz Ljubljane ispunili su našu provincijalnu kuću. Cijeli dan su obilazili Trst, razgledavali njegove znamenitosti i stjecali uvid u sadašnje stanje u našim župama. Najprije su svečano molili Večernju u našoj kapeli, zatim uz zakusku u blagovaonici zadržali su se s nama u živahnom razgovoru.

Pred kraj ožujka naša provincijalka s. Suzana Masten bila je u službenom posjetu sestrama u Egiptu. Kući se vratila nakon tjedan dana donoseći nam njihove pozdrave.

Na sam Uskrs, dok nam je u srcima odjekivao veseli aleluja, naša s. Amalija Zupanc doživjela je moždani udar: oduzele su joj se noge i nije više mogla govoriti. Odmah je vozilom Hitne pomoći bila prevezena u bolnicu gdje je ostala 10 dana. Prilično se oporavila, ali je ostala nepokretna, u kolicima.

Dana 21. travnja jedna skupina naših sestara odazvala se na poziv provincijalne predstojnice s. Angele Zanjković za sudjelovanje u hodočašću triju slovenskih provincija u Prekomurje. U Mariboru su nas dočekale i sestre iz Koroške. Najprije smo posjetile čuveno marijansko svetište u Turnišu gdje je biskup dr. Jožef Smej za nas slavio svetu misu. Nakon ručka u mjestu Odranci, molile smo pjevajući srednji čas u Plečnikovoj crkvi u Bugojini; osjetile smo i uvjerile se da prava umjetnost uzdiže duh k Bogu. Biskup dr. Jožef Smej pozvao nas je zatim u svoju rodnu kuću, gdje su nas poslužili s izvrsnom užinom. Za vrijeme vožnje prema Murskoj Suboti ponovno smo uživale u ljepoti prekomurskih ravnica i brižno obrađenih polja. U Murskoj Soboti s mjesnim biskupom dr. Marjanom Turnšekom svečano smo slavili Večernju, žarko moleći Gospodina da blagoslovi ovu novu slovensku biskupiju. Kući smo se vratile noseći iskustvo: "Kako je lijepo i kako je milo, kao braća zajedno živjeti".

U drugoj polovici travnja biskupi iz naše pokrajine (Triveneta) hodočastili su u Rim, u službeni posjet "ad limina". Pratilo ih je mnoštvo vjernika. Među njima su bile tri naše sestre: s. Majda Hribernig, s. Valentina Rupnik i s. Kerubina Petrović. Kući su se vratile pune prelijepih dojmova.

Dvije naše kandidatkinje Sahar i Shadia sa svojom odgojiteljicom s. Elizabetom Likar boravile su tjedan dana u Žabnicama (Camporosso). Njima se pridružila i s. Atanazija Danjel koja djeluje u Gorici (Gorizia). Baš tih dana vrijeme se promjenilo i planine je prekrio snijeg. Za njih Egipćanke koje do tada nisu vidjele snijega, bila je to prava senzacija.

S. Karmen Koren sa svoja dva zbora (dječji zbor i zbor mladih) nastupa na raznim vjerskim i kulturnim priredbama i svugdje postiže izvrsne uspjehe. Neka je sve na slavu Božju!

Svima želim dobar godišnji odmor i u ime svih naših sestara srdačno vas pozdravljam.

s. M. Leonarda Curk

IZ SJEVERNO-AMERIČKE PROVINCIJE

Drage sestre!

Od našeg posljednjeg javljanja štošta se događalo u našoj provinciji.

U kući Alvernia Manor, 31 ožujka imale smo godišnju *večeru špageta*. Tom prigodom skupljamo sredstva za uzdržavanje starijih osoba kojima služimo. Odaziv je bio dobar, a dobro jelo svima je godilo.

Fra Ed Tloucek, ofm, bio je voditelj duhovnih vježba u Alvernia Manor od 9. do 16. travnja na temu: "Slaviti Božju Vjernost i našu vjernost Bogu". Sudjelovale su sestre iz Marian Hall-a i iz St. Joseph Infirmary te još neke sestre.

Na Mt. Assisi Academy 18. travnja održan je *Susret duhovnih zvanja* za djevojke od 17 i 18 godina. Sudjelovale su sestre iz dvanaest zajednica raznih kongregacija, a koordinatorice su bile s. Marjorie Westendorf i s. Mary Terese Giblin.

U nedjelju 22. travnja naši pridruženi članovi imali su duhovnu obnovu. Istoga dana jedna manja skupina se obvezala privremenim obećanjima. Ovome činu prethodio je dan duhovne obnove u subotu 21. travnja, koji je animirala s. Agnes Reagan, franjevka iz Mishiwaka, Indiana.

Dana 26. travnja, našim sestrama je predstavljen program za zvanja naslovljen "Otvorimo svoja srca i svoje domove". Predstavile su ga s. Marjorie i s. Mary Terese. Program predviđa tri dijela: videofilm (DVD, zajednica i poziv), razgovor o mladima i redovnička zvanja danas.

Država Illinois 1. svibnja, a Agencija za unapređenje odgoja 9. svibnja, vrednovale su našu školu Mt. Assisi Academy. Oba vrednovanja su pokazala: Academy-a ne samo da zadovoljava njihove standarde nego ih čak premašuje. U 57. godini katoličkog odgoja mlađih u duhu franjevačke predaje (tradicije), u potpunosti smo priznati od obje ove Ustanove.

U nedjelju 20. svibnja na Academy je svečano proslavljen posljednji dan škole. Svetu misu slavio je fra Blasè Chemazar.

Naša Gospa od Andjela ne prestaje privlačiti u kuću molitve redovnike i laike koji sve više osjećaju potrebu duhovnog vodstva, osobnih i skupnih duhovnih obnova, dana molitve i razmatranja.

Dana 11. srpnja u Minneapolis-u, Minnesota, nagradu za mir Konferencije franjevačkih zajednica 2007. primit će naša s. David Markuz zbog njezine skrbi i zalaganja u radu za siromahe i za očuvanje okoliša.

Naša postulantkinja, Sue Wade, uči će u novicijat 14. kolovoza. Molimo joj Božji blagoslov dok počinje izbliza upoznavati redovnički život, našu zajednicu i Kongregaciju.

Do ponovnog javljanja srdačno vas pozdravljamo želeći vam Božji blagoslov. Uživajte u ovim ljetnim mjesecima.

s. M. Jimene Alviani

IZ MOSTARSKE PROVINCIJE

Jedinstveni jubilej – 100. rođendan s. Pauline Leko

Dana 2. svibnja 2007. u sestarskoj zajednici na Širokome Brijegu s. M. *Paulina Leko* proslavila je svoj 100. rođendan. Ovaj jedinstveni jubilej obilježile smo euharistijskim slavlјem u sestarskoj kapelici na Širokome Brijegu i rođendanskim objedom u dvorani sestarske kuće. Dugi život s. Pauline, trenutno jedine sestre u Kongregaciji s tim brojem godina, bio je prigoda da promislimo o smislu ljudskoga života. Zadovoljno i smireno lice s. Pauline, s kojega smo toga dana mogle iščitavati radost življenja, potvrđilo je i njezine riječi: "Sto godina isplati se..." I nama je s. Paulina toga dana jasno izrekla jedino pravilo sretnog života: "Živjeti Evanđelje i volju Božju!".

Provincijsko hodočašće sestara

Dana 12. svibnja 2007. tradicionalnim provincijskim hodočašćem sestara na Široki Brijeg završile smo ovogodišnji program mjesecnih duhovnih obnova. Na hodočašću je sudjelovalo oko 100 sestara. Ovo je uvijek prigoda da se okupimo u najvećem broju, susretнемo i pomolimo za našu Provinciju i cijelu Kongregaciju. Prijepodnevni molitveni program pripremili su i vodile odgojiteljice zajedno s kandidatkinjama, postulantkinjama i sestrama juniorkama. Predavanje na temu *Krštenje* održao je fra Mladen Herceg, duhovnik sestara.

Preminule sestre

"Sestrica smrt" pohodila nas je u ožujku i "uzela" nam s. *Angeliku Vučić* u 94. godini života i 73. redovništva. Ponovno nas je pohodila u travnju i "uzela" nam i s. *Jasnu Jerković* u 69. godini života i 40. redovništva.

S. *Angelika* je svoje redovničko poslanje ostvarila kroz molitvu i služenjem bolesnicima. Ona je cijeli svoj redovnički život (37 godina) ugradila u služenje najnemoćnijima kao bolničarka u mostarskim bolnicama (od 1935. do 1972. godine). U Drugom svjetskom ratu je kao politička zatvorenica provela šest mjeseci na izdržavanju kazne u mostarskom zatvoru.

S. *Jasna* je više od polovice svoga redovničkoga života (26 godina) proživjela u Bijelome Polju koje je 1992. godine, zajedno s ostalim sestrama, pred neprijateljskim napadom morala napustiti. Bila je među sestrama koje su do zadnjeg trenutka ostale i pomagale našim vojnicima. Uz druge službe i poslove koje je obavljala u Provinciji, s. Jasna je mnogima ostala najzapaženija kao vratarica. Riječi provincijske predstojnice s. Jelenke Puljić, koje je izgovorila u svom oproštajnom govoru, ukratko ocertavaju život s. Jasne: "Za nju se slobodno može reći da je ispunila značajke franjevačkog života: jednostavnost, radost, dobrotu, gostoljubivost, služenje, malenost... Biblijskim jezikom moglo bi se kratko reći bijaše ovo *vrsna i mudra žena*."

Nova kandidatkinja

U svibnju nam je došla nova kandidatkinja *Ivana Mikulić*. Ivana je rođena 11. travnja 1983. u Mostaru od oca Jadranka i majke Mire rođ. Brekalo. Novu kandidatkinju kao i sve naše odgajanice preporučamo u vaše molitve.

Mir i dobro!

s. M. Zdenka Petrović

IZ ARGENTNSKO-URUGAVAJSKOJE PROVINCII

Svim sestrama mir i dobro!

Cijenimo napor vrhovnih savjetnica u prevođenju naših vijesti na druge jezike. Srdačno hvala! Lijepo je dobiti vijesti iz svih dijelova svijeta gdje smo prisutne. Želimo da Kongregacijski list osnaži među nama duh zajedništva.

Na blagdan Sv. Josipa, zaštitnika naše provincije, primljene su u novicijat dvije postulantkinje. Zahvaljujemo Bogu što ne prestaje pozivati mlade da slijede Krista na način naše karizme. Novakinje se zovu: Maria Pabla Ortellado i Lourdes Silvana Ortiz. Preporučujemo ih u vaše molitve.

Hvala dragom Bogu, jer ništa se ne događa bez njegove volje, uspjele smo otvoriti "Kuću molitve" u našoj provinciji. Prva odluka Vrhovnog kapitula 1987. godine glasi: *U svakoj provinciji ostvariti kuću molitve koja će biti otvorena i laicima.*

Ovaj se naš san ostvario na blagdan Navještenja Gospodinova 26. ožujka. Nas tri sestre, koje činimo ovu malu zajednicu, zahvalne smo našim predstojnicama za povjereni nam poslanje: klanjati se, popravljati i zagovarati prema oporučnoj želji naše Majke Utemeljiteljice (1. siječnja 1901.) te svjedočiti da je Bog: "Bog moj i sve moje". Ovo poslanje nije samo za provinciju Sv. Josipa, već za cijelu Kongregaciju.

Iz ovog malog mjesta, iz kuće molitve zvane "Naša betlehemska Gospa", molitvom pratimo svaku provinciju i svaku pojedinu sestruru u njezinu poslanju. Želimo vam reći i to da je subota dan molitve za Vrhovnu predstojnicu i za njezino Vijeće. Ima li jače duhovne povezanosti od ove? Molite i vi za nas da uzmognemo vjerno vršiti volju Božju kroz povjereni nam poslanje.

Njegova Svetost papa Benedikt XVI. prvi put je posjetio Latinsku Ameriku prilikom otvaranja 5. konferencije latino-američkih i karipskih biskupa u Brazilu. Na ovoj Konferenciji Crkva programira svoje poslanje u neposrednoj budućnosti Kontinenta na početku novog Tisućljeća. Ovaj susret zacijelo je dašak Duha za novu evangelizaciju. Geslo je Konferencije "Učenici i misionari Isusa Krista, da imamo život u Njemu". Moramo obnoviti svoju vjeru i svijest da smo svi mi krštenici, kao sljedbenici Kristovi, dužni naviještati, biti misionarima. A ovo je moguće samo ako smo uistinu njegovi učenici. Neka naša Gospa Aparecida (Zaštitnica Brazila) štiti Crkvu i naše crkvene pastire.

Do sljedećeg javljanja pozdravljam vas u ime svih sestara.

s. M. Ruth Mendoza

IZ BOSANSKO-HRVATSKE PROVINCIJE

Drage sestre!

Na izmaku je još jedna školska godina. Za sestre koje su zaposlene u školama i župama to znači dodatni napor, jer osim angažiranosti u školama, valja pripremiti slavlja prve pričesti i krizme. U jeku su i ispiti na učilištima koja pohađaju naše sestre studentice. Nekoliko sestara privode kraju svoje studije. Iz Amerike s Franjevačkog instituta Sveučilišta sv. Bonaventure nakon završenog postdiplomskog studija vraćaju se s. Ivanka Mihaljević i s. Kata Karadža. S. Ines Vujica se također vraća iz Provincije sv. Franje Asiškog iz Lemonta. Tako ćemo sljedeće školske godine biti bogatije za tri naše sestre koje će nas obogaćivati novim spoznajama i iskustvom.

Važniji događaji poslije Uskrsa do ovih dana koji su se događali na našim prostorima tiču se uglavnom formacije. Poslije Uskrsa u Splitu su se susrele odgojiteljice i provincialne predstojnice triju hrvatskih provincija. Ovaj susret na kojemu se redovito razmjenjuju iskustva iz područja formacije već je postao tradicija. Ovoga puta bio je poseban po tome što je u radu sudjelovala i s. Natalija Palac, vrhovna predstojnica koja je u to vrijeme bila u kanonskom pohodu splitskoj provinciji. Krajem travnja u Zagrebu u organizaciju HUVRP održano je *Vijećanje redovničkih odgojitelja* u trajanju od dva dana na kojemu su sudjelovale i naše odgojiteljice. Tema je bila *Cjelovit odgoj i višedimenzionalnost odgoja*. Početkom svibnja naše juniorke sudjelovale su na seminaru koji je HUVRP upriličila za juniorke svih redovničkih zajednica. Tema je bila *Moliti s Biblijom*.

Pri kraju smo ciklusa duhovnih obnova i rada na našim Konstitucijama i Odredbama. Osim prijedloga izmjena i dopuna koji će, vjerujemo, pomoći kod revizije našeg zakonodavstva, sestre su ove susrete doživjele vrlo korisnim jer smo samokritički promišljale svoj život i molile da nas Gospodin nadahnjuje u čežnji da autentičnije živimo *Evangelje Gospodina našega Isusa Krista*.

I dok užurbano hodimo kroz svoju svakodnevnicu i kušamo odgovoriti na zahtjeve posla i vremena, često zaboravljamo zastati i uzeti dah da bismo mogli nastaviti svoj hod. Na to nas redovito podsjeti teška bolest ili pak – sestrica smrt. Krajem svibnja u 75. godini života nakon teže bolesti pohodila je našu s. Izidoru Kovačušić. Mnoge sestre i nekoliko braće franjevaca došli su je ispratiti i zahvaliti za sve sjeme koje je za života posijala po vrtovima u Hrvatskoj i Bosni. Plemenitost, jednostavnost, radinost – to su darovi kojima je Gospodin obilato obdario s. Izidoru koja ih nije štedjela nego velikodušno darivala sve s kojima je dijelila život. Zahvalne smo Bogu za s. Izidoru i molimo da joj podari raskoš *nebeskih vrtova* u kojima će uživati svu vječnost. A pred nama koji smo još u vremenu puno je planova koje bismo željele ostvariti.

S obzirom da je Provincialno vijeće načinilo razmještaj sestara, mnoge sestre će sljedeću školsku godinu započeti u novim mjestima. Nekoliko novicijskih grupa kroz ovo ljeto pripravljavat će se za obilježavanje obljetnica zavjeta, a obilježit ćemo i 50 godina Kloštra Ivanića odnosno novicijata u vlastitoj Provinciji. No, o tim događajima pisat ćemo u sljedećem broju Kongregacijskog lista. Dotad, svima želimo ugodne ljetne dane i dobar odmor uz srdačan pozdrav iz Sarajeva!

s. M. Željka Dramac

IZ KORUŠKE PROVINCII

Svim sestrama srdačan pozdrav!

“Gle, kako je dobro i kako je milo kao braća (sestre) zajedno živjeti!”, veli psalmista. Takvo jedno sestrinstvo, međusobnu povezanost i privrženost doživjeli smo za vrijeme hodočašća triju slovenskih provincija 21. travnja u Prekmurju. Prostrana polja govore o širini srdaca tamošnjih ljudi, i još bolje o Stvoritelju, koji je obdario slovensku zemlju tolikim ljepotama. Zahvalne smo Bogu i sestrama za lijepo doživljaje.

Redovnici i redovnice iz cijele Koruške sabrali smo se 29. travnja u poznatom marijanskom svetištu – Svete Marije. Ondje nam se pridružila s. Angela Zanjkovič, provincialna predstojnica mariborske provincije i predsjednica KORUS-a (Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Slovenije), s još nekoliko sestara. To nas je obradovalo. Marija nas je sve primila pod svoje okrilje. Nakon slušanja zanimljivog i humorom protkanog predavanja našega biskupa, završili smo naš susret svečanim moljenjem Večernje i bratsko-sestarskim blagovanjem (agape).

Sredinom svibnja, u župi Sv. Ćirila i Metoda u Celovcu/Klagenfurtu – koja trenutno sjedište ima u našoj provincialnoj kući – beogradski nadbiskup msgr. Stanislav Hočevar podijelio je sakrament svete potvrde. Bio je to velik i važan događaj ne samo za krizmanike i za njihove obitelji, nego i za nas sestre koje se polagano privikavamo na nova događanja pod našim krovom. Neka nam Gospodin podari svoga Duha i nadalje bdije nad nama.

Ovogodišnja završna priredba u višoj školi za gospodarska zanimanja u Sv. Petru, bila je vrlo zahtjevna. Riječju i slikom učenici i učenice priredili su nam razmišljanje o rasizmu. Neki od nazočnih na ovaj su ili na onaj način doživjeli ili još uvijek doživljavaju razornu moć zla. Dobro je što su tvrdoču i grubost sadržaja ublažavali ponekom pjesmom. Isti dan bio je za nas sestre i dan žalosti. Nakon duge bolesti, preminuo je naš kapelan i dugogodišnji vjeroučitelj u našoj školi don Dušan Česen.

Prvoga lipnja u mnogim župama u Austriji, kao i u Klagenfurtu, proslavili smo “dugu noć Crkava”. Organizator je nudio posjetiteljima bogat vjerski program: meditacije, koncerte duhovnog sadržaja, izložbe i razgledavanje crkava. Svatko je mogao birati i sudjelovati u onome što ga više zanima ili privlači. Cilj svega ovoga bio je probuditi svijest u ljudima da smo svi živi udovi Crkve, da je Krist središte našega života, te da su sakralni prostori mesta susreta s Bogom i s bližnjima. I naša je župa uzela udjela u ovom događaju.

Blagoslovom kamena temeljca i zemljista, dana 4. lipnja t. g., započele smo s dugo planiranom izgradnjom i obnovom kuće staračkog doma u Pliberku/Bleiburgu. S. Regina, unatoč svojim zdravstvenim poteškoćama, hrabro ide naprijed i rješava probleme, kojih, vjerujem, ni drugdje ne manjka. S velikim povjerenjem u Providnost gledamo na budućnost. “Ako Gospodin kuće ne gradi, uzalud se muče graditelji...”

Neka u našim srcima uvijek živi uvjerenje da je Gospodin zagлавni kamen i središte našega života.

s. M. Ambrozija Potočnik

IZ RIMSKE REGIJE

Na počecima naše povijesti

U okviru pobuda duhovne i odgojne naravi, sadržanih u regionalnom planu 2006/2007., ostvarile smo posjet-hodočašće na *izvor naše Kongregacije*. Ovo hodočašće pružilo nam je povoljnu i jedinstvenu priliku da oživimo svoju samobitnost i pripadnost, osnažimo sestrinsko zajedništvo i duhovno se osvježimo na mjestima naših početaka. Pomoglo nam je u novom svjetlu vidjeti prošlost; kao izvor iz kojeg treba crpsti da bismo živjele svoju "vlastitost", ono po čemu smo prepoznatljive, što je resilo život naših prvih sestara, a zovu se: prihvatanje, gostoljubivost, sestrinstvo, *biti jedno srce i jedna duša*. To je ono što smo doživjele na našem kratkom putovanju.

Početkom veljače nas tri sestre, zajedno s nadbiskupom msgr. Pierom Coccia i Don Orlandom Concetti, bile smo u trodnevnom posjetu u Ljubljani i u Mariboru. Odsjeli smo u Repnju, gdje nas je sa svojom zajednicom dočekala s. Bernardka s velikom ljubavlju, brižnošću i osobitom gostoljubivošću. Odande smo odlazili u druga mjesta, uvijek u pratnji s. Bernardke ili provincijalke s. Angele koja nam bila na raspolaganju. Prisjetiti se svojih početaka, susresti se sa sestrama u Sloveniji, izbliza upoznati život zajednica te provincije i dijeliti s njima njihov život, premda samo za kratko vrijeme, sve nas je obogatilo. U kući matici zajedno smo molili: nadbiskup je slavio svetu misu za Kongregaciju i za sve sestre koje su pred nama otišle u kuću Očevu. Pohodile smo Slomšekov grob, zatim groblje u Repnju. U Brezju smo posjetile starije i bolesne sestre, s ljubavlju njegovane, i molile u svetištu Marije Pomoćnice u Brezju. Sa sestrama koje rade s mladima i s obiteljima izmijenile smo iskustva i stremljenja. U Mariboru smo se obradovale vidjevši dvije novakinje, znak da Duh još uvijek obnavlja svoje djelo.

Svugdje smo bile izvanredno lijepo primljene i ugošćene. Postale smo svjesnije svoje pripadnosti divnoj Kongregaciji, njezine duboke ukorijenjenosti i povijesti koja još uvijek obiluje plodovima. Na svemu ovome od srca zahvaljujemo provincijalnoj predstojnici s. Angeli, s. Bernardki, s. Vidi, s. Rafaeli i svim sestrama koje smo susrele.

U ime zajednice sestara iz Pesara

s. M. Maristella Palac

IZ ZA JEDNO

Glasilo Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH

Godina 31.

lipanj - 2007.

Broj: 23



Karizma

Ponuda ideja i poticaja iz CCFMC

Molitva sv. Franje pred Raspelom

*«O uzvišeni i slavni Bože,
rasvijetli moje srce!
Daj mi pravu vjeru sigurnu nadu
svršenu ljubav,
duboku poniznost,
osjet i spoznaju
da opslužujem tvoje zapovijedi.
Amen.»*

«A sam me je Gospodin među njih odveo i iskazao sam im milosrđe.»

Franjo je dopustio da ga događaj zahvati: Što je doživio, ušlo mu je pod kožu. Prodrlo mu je do srca i otuda je prešlo u djelovanje. Činio je milosrđe, priklonio se srcem i rukom.

Medu gubavcima je učio gledati i osjećati. Njegov smisao za suošćeće gonio ga je nakon nekog vremena u povučenost u crkvicu Sv. Damjana. Iskapanja su pokazala da je građevina možda bila i neka bolnica. Neobičan oblik današnje crkve svakako ne odgovara ondašnjem stilu umbrijskih poljskih crkvica. Poznati križ visio je možda u nekoj maloj kapelici – na mjestu današnjeg oltarnog prostora.

Ondje gleda Franjo Raspetoga i dopušta da Raspeti gleda njega. Njegov pogled pada na Krista koji nije u liku vladara, kao što je dosada uobičajeno poput božanskog Pantokratora (Svevladara) u kraljevskom dostojanstvu, nego je prikazan u ljudskoj ogoljenosti na križu. U tom Kristu prepoznaje on opet gubavce i u gubavcima Krista. Tako se pruža crta poveznica od gubavaca prema Sv. Damjanu.

Giotto je to jasno prikazao u ciklusu svojih freski: u jednom dijelu slike dobro obučeni trgovčev sin zaštićen zidinama i krovom, u drugom dijelu goli Spasitelj nezaštićen visi u ruševinu na kiši.

Mjesecima je Franjo molio:

O uzvišeni i slavni Bože, rasvijetli tamu moga srca!

Daj mi pravu vjeru koja vodi naprijed, nadu koja pronosi kroz sve teškoće i ljubav koja ne isključuje ništa.

Daj mi osjetiti tko si Ti, Gospodine, i spoznati kako će ispuniti Tvoju volju!

Njegova se molitva najprije uzdizala k dalekom Bogu koji nad svime vlada iz nedostupnih svijetlih visina, jer svoj zadatak nije čuo u crkvi sv. Rufina s čijeg portala rimski vladar svijeta gleda dolje na ljudе, nego u maloj kapelici sv. Damjana, gdje ga Krist susreće oči u oči na istoj visini i usmjerava ga natrag siromašnima, gubavcima i isključenima njegova vremena. Presvjetli Bog, «Najviše Dobro» prosvjetljuje i vodi Franju na dva načina: po susretu s gubavcima i po susretu sa svojim Utjelovljenim Sinom. Ono što se događa pri pogledu na tu sliku Raspetoga, postaje za njega rječit doživljaj. «Franjo, popravi moju kuću!» Ono što mu je *ušlo pod kožu* u susretu s gubavcima, sada mu daje da na izvan i iznutra vidi i čuje, da se ovdje međusobno pretaču – slika čovjeka i slika Boga.

Njegova upravo probuđena nova ljubav prema ljudima odražava se u ljubavi prema utjelovljenom Gospodinu i obrnuto.

Taj (mistični) doživljaj s Raspetim i Uskrslim značio je za Franju važni daljnji korak u njegovu traženju. Time ono nije dovršeno. Daljnji važni koraci i odluke istom će uslijediti. Franjo je uvijek iznova postavljao pitanje: «Gospodine, što mi je činiti?» To pitanje postaje kako onda tako i danas osobno pitanje svake sestre i svakoga brata. A ono postaje pitanje i svake zajednice kao i pitanje našega zajedničkoga puta: «Gospodine, što mi je činiti? Što želiš da mi zajedno činimo?

Za produbljivanje preporučio je franjevački generalni ministar: «Koraci molitve razmatranja pred Raspelom iz Sv. Damjana». Oni glase:

Tijek:

Kratki put koji se ovdje predlaže zamišljen je kao osobna molitva i kao molitva u zajednici ili grupi i preporučuje se da ju se ostvari na kreativan način uzimajući u obzir različita kulturna okruženja. Da bi se došlo do plodnih rezultata, ta «metoda» još zahtijeva da se otvori srce, strpljivost i sposobnost da se izdrži.

Svaki korak toga duhovnoga puta zahtijeva da se bez užurbanosti i posve bezbrižno znamo zaustaviti tako da to darovano vrijeme možemo proživjeti u zajedništvu s Ljubljenim.

1. Pripravi se na razmatranje

- Pripravi se na razmatranje uz pomoć šutnje, unutarnje sabranosti i izmirenoga srca
- Moli za pomoć Duha Svetoga, da te on «očisti, prosvijeti i rasplamsa tvoju nutrinu».

2. Moli sa sv. Franjom

- «Svevišnji, preslavni Bože rasvijetli tamu moga srca...».

3. Razmatraj Raspetoga

- Promatraj ga dugo. Dopusti da pogled Raspetoga dospije do tvoga srca.
- Poistovjeti se s nekim od likova na raspelu.

4. «Rasvijetli tamu mojega srca»

Dopusti da te Gospodin pita:

- Od čega se sastoji tvoja «tama»?
- Oko čega kruže tvoje želje?
- Živiš li ti «pravu vjeru, sigurnu nadu i savršenu ljubav?»
- Koliko ti ispunjavaš «njegovu svetu i istinsku zapovijed»?

5. Sve vradi natrag Gospodinu

- Završi to vrijeme zajedništva tako da opet moliš molitvu pred Raspetim primjenjujući je na sebe.
- Obvezti se da ćeš molitvu primijeniti u svakodnevnom životu i ondje je ostvarivati konkretno.

Poticaj zajednicama: Svakoj sestri/svakom bratu dati križ iz Sv. Damjana s Franjinom molitvom i koracima za molitvu razmatranja. Jedan veći križ iz sv. Damjana poslati da kruži po samostanima kao znak povezanosti i zajedničkog traženja obnove.

Fr. Stefan Federbusch, ofm



Anton Rotzetter, ofmcap

KLAUZURA SRCA

«... i započeo je moliti Gospodina da mu pokaže njegov put. Nikome nije otkrio svoju tajnu, niti je ikoga gleda toga pitao za savjet osim jedinoga Boga koji mu je već počeo pokazivati njegov put.» (LegTDr 10)

Franjo je započeo govoriti nekim drugim jezikom: jezikom onih koji ljube i koji su doživjeli Boga. U Rimu je doživio nešto, što se ne može izreći niti priopćiti. Za to ne postoje prikladne riječi. Zato o toj tajni treba šutjeti. Čim netko u takvoj prilici otvari usta, kako bi o tome drugima pričao, prolijeva on dragocjenu vodu i ona postaje bezvrijedna.

U nama postoji unutarnji prostor koji mora biti zatvoren, neka vrsta klauzure srca u koju nitko nema pristupa ni ljubljeni prijatelj ni bračni drug a kamoli tek netko usput. U krajnjem slučaju ispovjedniku se može dopustiti pogled kroz prozor, ali također i to u strogoj diskreciji i rijetko. Tko misli da sve mora reći, u zabludi je i u istom trenutku dokazuje da ono što je doživio i iskusio nema veze s Bogom. Pravi doživljaj Boga koji je uvijek i doživljaj samog sebe obavija se sramom i strahom. Otajstvo se mora čuvati, «bisere se ne baca pred svinje».

Svakako, život je uvijek put. Ne može se stajati na mjestu i onda kada se u vlastitoj dubini čuva Božje otajstvo. Stoga k strahopoštovanju i diskretnoj šutnji pridolazi i molitva kao pitanje: kako dalje, kamo vodi otajstvo i što ono dan za danom ima značiti?

Pitanje:

1. Što ja držim o svojim duhovnim iskustvima?
2. Kakve oblike ophođenja s njima poznajem?
3. Što činim s nagonom da ispričam što znam?

Jednog je dana Franjo susreo – kad je u blizinu Asiza pošao na jahanje, gubavca. I kako je inače običavao gnušati se pred gubavcem, sada se svladao, sišao s konja, pružio gubavcu milostinju i poljubio mu ruku. (LegTDr 11)

Ponekad može neki izlazak ili šetnja završiti posve neočekivano. Manje-više slučajni susreti mogu sve okrenuti naglavačke. I vraćamo se kao drugi, druga kući.

Tako se dogodilo Franji Asiškom. Kao obično opazio je još izdaleka gubavca. Do sada je osjećao strašno gađenje na pogled takvoga čovjeka. Nije podnosio čak ni to da ga pogleda – obično ga je u velikom krugu zaobilazio.

No ovaj put svladao je sam sebe i pošao izravno prema njemu.

Što je Franju potaknulo da se ovaj put drugačije ponaša? Očito je drugačije «programiran», reklo bi se današnjim jezikom. Rečenica koja prethodi gore navedenom citatu govori pak o molitvi koja ga je iznutra odredila i oblikovala. Ovako ili drugačije: tu i tamo mora se slijediti neki drugi program, posegnuti za nekom drugom motivacijom, samom sebi nanijeti silu kako ne bismo uvijek vozili po istim tračnicama.

Sami sebe prisiliti! Boriti se protiv samih sebe! Protiv kaskanja, protiv uobičajenoga! Protiv rezignacije i tromosti! *Agere contra* – učiniti suprotno, duhovni su pisci uvijek iznova naglašavali. Geslo koje u duhovnosti ugodnog našega vremena jedva ima mjesta. Nikakvo čudo što sve ostaje po starom i mi ne stižemo nikamo.

Franjo je to učinio. On jaše izravno prema gubavcu, silazi s konja i daruje mu novac. Još više: ljubi gubavcu ruku!

Pitanja:

1. Koje Tvoje šetnje nisu isle prema planu? Ima li u tome događaja koji su Te promijenili? U kojem smislu?
2. Kada si dopustio da Ti drugi promijene plan? Kada si nonio silu?
3. Što kažeš na geslo «*agere contra*» - činiti nešto protiv samoga sebe?

Sastanci i susreti

**Zasjedanje Vijeća franjevačkih zajednica u HR i BiH
održano u Zagrebu 9. lipnja 2007. godine**

Predsjedao je fra Željko Tolić, OFM – Split, a bili su nazočni gotovo svi članovi VFZ-a. Sastanak je započeo molitvom Trećega časa i pozdravom svih nazočnih, napose onih koji su prvi put prisutni.

Nakon molitve i pozdrava prešlo se na predloženi dnevni red:

1. Primjedbe na Zapisnik iz siječnja 2007.
2. Središnja tema: *Jubilej franjevačke karizme*
 - ♦ *Produbljivanje identiteta, prijedlog organiziranja i koncept susreta* (izvještaj: fra Mijo Džolan)
 - ♦ *Slavljenički dio, prijedlozi i konkretizacija* (izvještaj: fra Željko Železnjak i s. Franciska Molnar)
3. «Brat Franjo»: budućnost i perspektive (izvještaj: fra Željko Železnjak)
4. Prostor za knjižaru (na *Kaptolu 9*)
5. Povjerenstvo za izdavačku djelatnost: *Zapisnik sastanka*
6. *Franjevački Institut za kulturu mira*
7. Izdavanje *Časoslova i Obrednika zavjetovanja*
8. Priznanje posebno zauzetim voditeljima *Zlatne harfe* uz 20. obljetnicu
9. Mandati:
 - ♦ *nova tajnica VFZ-a*
 - ♦ *pomoćna tajnica s. Mila Begić*
 - ♦ *imenovanje pročelnika povjerenstava*
10. Razno

T. 1. - Zapisnik prošle sjednice – istaknuto je da bi trebalo dva zapisnika: jedan opširniji za glasilo vijeća *Zajedno*, drugi koncizniji za provincijska glasila. Primljene su na znanje primjedbe koje je poslala s. Renata Mrvelj.

T. 2. - Središnja tema: *Jubilej franjevačke karizme* – Izvještaj o planu *Produbljivanje identiteta*, organiziranju i konceptu prikazao je fra Pero Vrebac u ime provincijala fra Mije Džolana.

Predsjednik je pozvao da se iznesu primjedbe i prijedlozi glede predloženog programa. Uz pohvale koje su izrečene, program je općenito prihvaćen kao dobra podloga za produbljivanje karizme. Zaključeno je da najprije trebaju sve Uprave naših zajednica “stati iza toga”, pa će se i u zajednicama to dobro primiti i provesti.

Prijedlog da se u svakoj provinciji imenuje predstavnika koji bi tvorili Nacionalnu skupštinu za provođenje ovog projekta, da bi Nacionalna skupština izabrala šest koordinatora/rica za šest predloženih regija koji bi u svojoj regiji animirali i vodili susrete, naišao je na primjedbe da je teško naći osobe i za asistente FSR-a, a za koordinatore je također postavljen visoki kriterij sposobnosti. Treba uključiti one osobe koje imamo, a ne koje nemamo. Spomenuti predstavnici i koordinatori mogu biti osobe već uključene u trajni odgoj i formaciju u svakoj zajednici.

Najprije se odabrao glavni koordinator: jednoglasno su svi tu brigu glavnog koordinatora povjerili fra Peri Vrebcu (perovrebac@yahoo.com) koga je fra Mijo Džolan stavio na raspolaganje. Njemu bi u tom mogle pomoći dvije školske sestre iz sarajevske provincije - s. Ivanka Mihaljević i s. Kata Karadža koje se upravo vraćaju sa studija franjevačke duhovnosti - i braća koja su spremna za taj podhvatz. Važno je da se odmah počne. Prijedlog da se već u jesen – studeni 2007. održi prvi tečaj na temu *Vjera*, u svibnju 2008. na temu *Društvo* i u studenom 2008. na temu *Kultura* također je prihvatljiv.

Fra Pero je sada pozvao da se odredi datum susreta predstavnika svih provincija s njime. Određeno je da to bude 22. lipnja o. g. u Tajništvu HU/HKVRP, a fra Pero će poslati obavijest svim provincijalima i provincijalkama da pošalju svoga predstavnika.

T. 2. – *Slavljenički dio proslave jubileja – ostvarenje*. Prijedloge na tu temu, u ime tročlanog povjerenstva koje je za to bilo zaduženo na prošloj sjednici (s. Franciska Molnar, fra Željko Želaznjak i fra Miljenko Šteko), iznio je fra Željko Želaznjak. Naglasio je da velike obljetnice treba dolično obilježiti ili ih uopće ne treba ni obilježavati. Budući da je siromaštvo bitna oznaka franjevaštva, slavlje ne trebalo biti rastrošno; franjevačka duhovnost obilježena je mirovorstvom pa stoga ni slavlje ne bi trebalo unijeti razdore i podjele. Koji god od projekata izaberemo, potrebno ga je popratiti i medijskom porukom.

Iznesena je zatim glede obilježavanja naše obljetnice: mirovorstvo i djelotvorna ljubav – u suradnji s državnim tijelima pokrenuti nešto novo na području palijativne skrbi; otvoriti dom za beskućnike slično onome u Rijeci što ga je otvorio FSR. Bilo je riječi o filmu, DVD-u ili CD-u o našim zajednicama (ponuda g. Čagalovića, što su neke zajednice individualno već i prihvatile), ali su iznesene i poteškoće u svezi s time. U zaključku je fra Željko Želaznjak napomenuo da to tročlano povjerenstvo nije ujedno zaduženo za pripravu manifestacije završnoga slavlja i Vijeće to povjerenstvo treba odrediti na zasjedanju u siječnju 2008.

Nazočni su se uključili u diskusiju o prijedozima. Prihvaćeno je da se o predloženim programima priredi tiskovna konferencija 1. listopada 2007. u 12 sati u Tajništvu HK/HUVRP. Konferenciju će prirediti: fra Željko Želaznjak, s. Franciska Molnar, fra Miljenko Šteko i fra Pero Vrebac.

T. 3. - Pod ovom točkom raspravljalo se o budućnosti lista *Brat Franjo*. Fra Željko Želaznjak podnio je izvještaj sa sastanka koji je raspravljao o tom glasilu. Najprije je iznesena kronologija glasila, koje nosi podnaslov: List franjevačkih zajednica; osnovano je u Zadru, a od 1982. godine izlazi u Franjevačkom samostanu na Kaptolu. Troškove je uglavnom snosila provincija sv. Cirila i

Metoda. Poslije iznenadne smrti dugogodišnjega glavnog urednika fra Kornelija Šojata, izabrana je nova urednica prof. Nada Antica Ćepulić i uredničko vijeće: Stjepan Lice i fra Petar Filić.

S obzirom na glasilo, izneseno je da bi ono trebalo biti namijenjeno svima koji vole franjevaštvo, tj. svim franjevačkim redovima i «simpatizerima» franjevaštva. Naglašeno je da bi HR i BiH trebali imati jedno svoje glasilo. Svaka bi provincija trebala imati jednog dopisnika koji bi slao vijesti za to glasilo. Stoga bi trebalo povećati informativne stranice, napose izlog novih franjevačkih knjiga. Rečeno je da glasilo ipak teško pokriva troškove pa bi VFZ-a trebalo financijski pomoći izlaženje lista. Glasilo je bitno franjevačko i dobro bi bilo da iza njega стоји Prvi franjevački red radi njegove stabilnije budućnosti. Možda bi i svako područje FSR-a trebalo imati svoj prilog koji bi se kao umetak stavljao u sredinu glasila i slao samo u to područje. Predlaže se: da pokrovitelj glasila bude VFZ-a; da u uredničko vijeće uđu članovi Povjerenstva VFZ-a za studijsku i izdavačku djelatnost; da se načini plakat u svrhu promidžbe glasila; da božićni broj bude reprezentativan i u 30000 primjeraka da se može uz božićne pohode dijeliti besplatno; da VFZ-a sufinancira izlaženje glasila.

Predloženo je da se u nakladničkoj kući *Brat Franjo* izdaju sva izdanja franjevačkih autora. Na toj se sjednici spomenulo i dovršenje *Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona*. Do sada je na njemu radio fra Gabrijel Jurišić, fra Emanuel Hoško i fra Vicko Kapitanović. Sada je materijal opet kod fra Emanuela koji je uz pomoć dva akademika spremam objediti taj materijal i prirediti za izdavanje do 800. obljetnice 2009. godine.

U diskusiji je rečeno da VFZ-a može biti pokrovitelj glasila ali ne i izdavač, jer nije pravna osoba. Treba poraditi na propagandi glasila *Brat Franjo* (Božićni broj!). Uredničko vijeće treba poslati dopis na sve zajednice da se odredi dopisnik/ca glasila.

T. 4. – Uz ovu točku stigao je negativan odgovor Samostana na Kaptolu 9 glede dodjele prostora za «Franjevačku knjižaru» s uputom na novu knjižaru sv. Antuna na Kaptolu 5. Zaključeno je da se raspita postoji li u toj novoj knjižari mogućnost za jedan odjeljak u kojem bi se nalazila franjevačka izdanja.

T. 5. – Osvrt na zapisnik sastanka Povjerenstva VFZ-a za studijsku i izdavačku djelatnost kojega je dostavio fra Marijan Karaula. Nakon diskusije o svakoj točki zaključilo se:

- za dotiskivanje *Spisa sv. Franje i sv. Klare* neka Povjerenstvo dopisom upita sve zajednice koliko bi primjeraka još trebali;
- Glede *Hrvatskog franjevačkog biografskog leksikona* treba pismeno imenovati fra Emanuela Hoška za koordinatora i glavnog urednika; zamoliti ga da od fra Vicka Kapitanovića preuzme eventualno još preostale materijale, te da napiše dopis svim provincijalima i provincijalkama i od njih zatraži da mu dostave imena suradnika kako bi s njima mogao stupiti u kontakt.
- Fra Nikola Vukoja je spremam založiti se u pripremanju knjige *Fonti francescane*, o čemu mu treba uputiti i službeni dopis od strane Vijeća. Spomenuto se i *Franjevački leksikon* koji je preveo fra Miljenko Holzner. I ovdje bi fra Nikola Vukoja bio najpogodnija osoba, pa mu treba uputiti službeni dopis o tome.
- Glede materijala za kviz i natjecanje, rečeno je da FIKM priprema franjevački kviz. O tome treba razgovarati s fra Antonom Čovom, ravnateljem Instituta.
- Izdavanje knjige B. Petrača *Sv. Franjo u hrvatskom pjesništvu – trilogija*. Načelno bi se moglo tome pristupiti. Potrebno je međutim da takve knjige imaju dvije pouzdane recenzije; potrebno je preko fra Milana Lončara zatražiti dodatne informacije glede naslova i sadržaja djela. Predsjednik je podsjetio na doktorsku radnju Nevenke Videk, obranjenu na Zagrebačkom Filozofskom fakultetu *Nauk i djelo Franje Asiškoga u hrvatskome pjesništvu i prozi od 16. do kraja 18. stoljeća* koju je autorica još 2005. godine ponudila VFZ-a za objavljinje.

U istom kontekstu Fra Ivica Petanjak je ponudio za tiskanje knjižicu *Franjo učitelj molitve*.

T. 6. – Predsjednik VFZ-a je izvijestio da, kako mu je rekao fra Ante Čovo, još «de iure» nije preneseno ravnateljstvo FIKM na fra Antu Čovo. Ima tu nekih poteškoća pa se prije toga mora sastati Upravni odbor FIKM kojega će predsjednik uskoro sazvati.

T. 7. – Časoslov za sada ne potražuje ni jedna provincija. Novo tiskanje zahtijeva da se prije preradi staro izdanje i unesu ispravci i novi dodaci koje donosi i II. rimske izdanje.

T. 8. – Iznesene su neke poteškoće glede poimanja manifestacije *Zlatne harfe*. Rečeno je da bi Povjerenstvo za apostolat i evangelizaciju trebalo napisati prikaz nastanka te manifestacije, te upozoriti na njezinu franjevačku inspiraciju i tematski program izvođenja kao i na poteškoće na koje se nailazi na terenu.

T. 9. – Mandati:

◊ Na molbu tajnice VFZ-a da se nađe nova osoba za tajnicu i da se u dogledno vrijeme njezino radno vrijeme u Tajništvu skrati na tri dana u tjednu, razvila se kratka diskusija. Zaključeno je da tajnica svoj posao može obaviti u koje joj vrijeme odgovara, te da se njezin rad nagradi s 2000 kuna na mjesec. Naglašeno je kako vrijednost rada ne ovisi o vremenu, nego o poslu koji se obavlja.

◊ Izglasano je i novi mandat pomoćnoj tajnici s. Mili Begić. Za eventualni posao također je potrebna nagrada, makar simbolična.

T. 10. – Razno:

◊ Nacionalni ministar FSR-a, brat Mato Batorović, zahvalivši na finansijskoj pomoći VFZ-a za organizaciju Prvog nacionalnog kongresa FSR-a održanog na Sv. Duhu u Zagrebu, podnio je kratko izvješće o tijeku kongresa i najavio Drugi nacionalni kongres FSR-a za četiri godine. Darovi prikupljeni od sudionika na zajedničkoj sv. misi (13.000) predani su kao pomoć jednoj siromašnoj obitelji. Zbornik radova s toga Kongresa izdat će se uz potporu VFZ-a.

◊ Fra Ljudevit Maračić u ime Konferencije nacionalnih asistenata FSR-a i Frame izvijestio je o Prvom nacionalnom tečaju za duhovne asistente FSR-a i Frame koji se odvijao od 27. veljače do 1. ožujka 2007. godine u Samoboru, te priložio program, zaključke i smjernice spomenutoga tečaja.

◊ Na kraj sastanka Vijeća došao je nacionalni asistent Frame fra Milan Krišto s dvoje predstavnika Frame. Izvjestili su sudionike o susretu Frame na Trsatu o. g., te o namjeri da sudjeluju na skupu franjevačkih simpatizera u Asizu, 7.-12. kolovoza 2007. Podijelili su Statut hrvatskog nacionalnog bratstva Franjevačke mladeži. Ujedno mole finansijsku pomoć za tiskanje *Smjernica za formaciju redovnika u poznavanju i asistenciji FSR-a i Frame*. Zaključeno je da se te smjernice donesu u glasilu *Zajedno*.

Sastanak je završen u 19,00 sati.

(Izdvojila iz Zapisnika s. Blaženka P.)



GODIŠNJA SKUPŠTINA TEČAJA FRANJEVAČKE MISIONARSKE KARIZME

U petak 22. lipnja 2007. održana je osnivačka skupština *Tečaja Franjevačke Misijске Karizme* u Tajništvu VFZ-a, Prilaz Gjure Deželića 75, u Zagrebu u 9 sati.

Susretu se odazvalo 15 članova iz različitih franjevačkih zajednica: fra Pero Vrebac, OFM – Sarajevo; fra Mirko Kemiveš, OFM Cap. – Varaždin; fra Milan Krišto, OFM – Zagreb; fra Zvonko Tolić, OFM – Split; fra Zvonimir Brusač, TOR - Krk; br. Krešimir Štetić, FSR - Zagreb; s. Mirjam

Gadža, Družba Kćeri milosrđa TSR sv. Franje – Zadar; s. Rastislava Ralbovsky, Sestre sv. Križa – Đakovo; s. Katica Dabo, Sestre franjevke od Bezgrešnog Začeća – Dubrovnik; s. Karolina Bašić, Školske sestre franjevke – Split; s. Petra Bagarić, Školske sestre franjevke – Mostar; s. Valerija Kovač, Franjevke od Bezgrešne - Zagreb; Ljerka Lukašević-Milić, FSR Bosansko bratstvo *Kraljice Katarine* – Sarajevo; Maja Jurković, Frama - Kaptol, Zagreb, i s. Kata Karadža, Školske sestre Franjevke - Sarajevo.

Susret je organizirao i predsjedao mu fra Pero Vrebac, nacionalni koordinator TFK projekta.

Slijedili smo sljedeći dnevni red:

1. Molitva
2. Izbor tajnika/ce
3. Predstavljanje projekta TFK
4. Plan rada – mogućnosti
5. Glasilo – način komuniciranja
6. Izbor radnog vijeća
7. Datum i mjesto sljedeće godišnje skupštine

Susret je započeo molitvom sv. Franje pred Raspelom. Molili smo, poput Franje, da „uzvišeni i slavni Bog“ prosvijetli tamu naših srdaca, da nam da postojanu vjeru i čvrstu nadu kako bi spoznali Njegov istinski i pravi nalog. Nakon molitve, fra Pero, je pozdravio sve članove, izrazio radost međusobnog susreta, zahvalio za odaziv i pozvao na aktivnu suradnju. Informirao nas je da je Vijeće franjevačkih fajednica na svojoj sjednici od 9. lipnja 2007. imenovalo njega za Nacionalnog koordinatora TFK projekta. On je na čelu Radnog vijeća i u suradnji s Vijećem franjevačkih zajednica koordinira rad godišnje Skupštine i Radnog vijeća. Rekao je da je ovaj projekt podržan od provincijala i provincijalki.

Fra Pero je predložio s. Katu Karadža za zapisničarku susreta s čim su se svi složili.

Nakon toga fra Pero je jasno i kratko predstavio projekt TFK. Prije svega upitao je da li se slažemo sa ovim nazivom – kraticom TFK? Većina sudionika (14 za i 1 protiv), izrazili su želju da skraćenica za *Osnovni Tečaj o franjevačkoj misijskoj karizmi* umjesto TFK bude TFMK i kao takvu prihvatali.

Fra Pero je zatim pojasnio što je to TFMK i koji je njegov cilj. Rekao da je to jednostavan i praktičan instrument franjevačkog trajnog obrazovanja. Cilj mu je produbljivanje franjevačke duhovnosti. Mi, franjevke i franjevci, poput Franje i Klare želimo, zajedno s drugima, svjedočiti Isusovu poruku ljubavi djelom i riječju i prenosići je sve do kraja svijeta. Metoda mu je *učiti od drugih* radije nego druge poučavati! *Svjedočiti evanđeoske vrednote* radije nego pričati o njima! *Služiti drugima* radije nego dominirati! Metodološka dinamika slijedi trostruki korak: *vidjeti* (informacija), *prosuditi* (inspiracija) i *djelovati* (aktualizacija), uzimajući u obzir istodobno mističnu i socijalnu dimenziju franjevačke karizme.

Tečaj nudi dinamiku rada i aktivnu suradnju svih članova franjevačke obitelji te nam omogućuje: razvijanje duha molitve i pobožnosti, učvršćivanje franjevačkog identiteta, integraciju ženske dimenzije i svjetovnog aspekta franjevaštva, jačanje franjevačkog zajedništva, zaživljavanje franjevačkih vrednota te izgradnju sveopćeg bratstva i sestrinstva.

Postoje razni načini kako bismo mogli raditi s Tečajem. Neki od njih su: franjevački seminari, franjevačka duhovna obnova, franjevačke duhovne vježbe, franjevačka trajna formacija, franjevački studijski tjedan, franjevački studij u zajednici, kapituli na rogožinama i provinčijski kapituli, te ekumenske i inter-religijske skupine.

Nakon predstavljanja projekta TFMK upoznati smo s planom rada i mogućnostima. Predloženi plan rada je dobar s tim da se svakako treba doraditi. Fra Pero je za početak kao primjer predložio temu *Izazovi našeg vremena* – s tri važna aspekta i to:

1. Vjera: *svjedoci i navjestitelji* – studeni 2007.
2. Društvo: *mirotvorci i suradnici* – svibanj 2008.
3. Kultura: *glasnici nade i kulture života* – studeni 2008.

Potrebno je u svakoj pokrajini upriličiti susrete, kroz seminare i radionice produbiti ovu tematiku i napraviti podrobnu analizu. Refleksije bi morale biti o našoj stvarnosti, biblijski utemeljene, kritički otvorene i kreativno prezentirane. Prezentacija bi trebala ponuditi tri osnovna stupnja: informaciju (teološku refleksiju), kontemplaciju (uživljavanje u Duhu) i akciju (primjenu na sebe).

Na kraju regionalnih seminara moglo bi se ustrojiti lokalne podružnice i izabrati njihovi koordinatori/ce i nastaviti rad na mjesnim razinama. Sudionici bi bili braća i sestre iz svih franjevačkih zajednica uključujući Franjevački svjetovni red i Franjevačku mladež.

Svakako ove bi svefranjevačke zajednice imale svoje službe: koordinatora/ice, zamjenik koordinatora/ice, tajnika/ce i blagajnika/ce.

Skupština je definirala 6 područja u Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini: Zagrebačka regija, Slavonija, Istra i Kvarner, Dalmacija, Hercegovina i Bosna. Za svaku regiju pokušali smo izabrati koordinatora/cu, međutim, za neke nismo uspjeli, pa tako:

1. Za Zagrebačku regiju koordinator/ca još nije izabran/a. Sudionici koji pripadaju ovoj regiji nisu mogli prihvati dužnost zbog mnogih obveza u zajednicama i izvan njih a neke zajednice se nisu odazvale. Organiziranje susreta za Zagrebačku regiju povjereni je fra Milanu Krišti i s. Valeriju Kovač koji će se održati u srijedu 12. rujna na Kapitolu u 19 sati. Na tom susretu trebao bi se izabrati koordinator/ca za ovu regiju. Predloženo je da se napiše dopis da se nije izabrao koordinator/ca i pošalje provincijalkama i provincialima te da oni pošalju osobu koja će biti u mogućnosti preuzeti tu dužnost.
2. Za Slavoniju izabrana je s. Rastislava Ralbovsky
3. Za Istru i Kvarner izabran je fra Zvonimir Brusač
4. Za Dalmaciju izabrana je s. Katica Dabo
5. Za Hercegovinu izabrana je s. Petra Bagarić
6. Za Bosnu izabrana je s. Ivanka Mihaljević.

Koordinatori/ce su dužni u svakoj regiji održati inicijalni susret i izabrati Radno tijelo (zamjenka/cu, tajnika/cu, blagajnika/cu). Nekoliko koordinatora pokušalo je dogovoriti odmah prvi susret i zaželjeli da fra Pero bude nazočan. Dogovoren je ovako: Zagrebačka regija – nije dogovorenog jer nema koordinatora; Slavonija - utorak 11. rujna u 16 sati u Đakovu kod Sestara Sv. Križa (Betanijska, Kralja Tomislava 29); Istra i Kvarner - subotu 22. rujna u Rijeci na Žabici u 10 sati (Kapucinski samostan); Dalmacija - susret nije dogovoren. Koordinatorica s. Katica Dabo, pokušat će organizirati susret računajući na pomoć sudionika te regije. Bosna kao i Hercegovina – druga polovica rujna. Predloženo je da možda ove dvije regije imaju zajednički susret u Rami. Odluka je na koordinatoricama.

Razmišljali smo što i kako organizirati u ovoj godini. Budući da je ovo godina sv. Elizabete Ugarske složili smo se da upravo njezin lik, lik svetice i zaštitnice franjevačke obitelji, predstavimo u svim našim regijama. U današnjem svijetu, čini nam se, potrebno je predstaviti svjedoce i navjestitelje Evandelja, uzore i svece kako bi svi mi mogli slijediti njihov primjer, a Elizabeta je živi primjer bezuvjetnog darivanja sebe drugima. Spomenuto je da materijala ima na stranim jezicima. Ove godine u Rimu je bio simpozij o sv. Elizabeti pa je dostupan zbornik na talijanskom jeziku. Mogu se naći životopisi na hrvatskom i engleskom jeziku kao i pismo Generala *Povjerovali smu ljubavi*. Spomenuto je da bi bilo dobro da jedna osoba pripremi prezentaciju Elizabetinog lika i tako ga predstavi svima u svim područjima ako je moguće. Isto tako svaka regija može organizirati kako se dogovore koordinator i suradnici neovisno jedna regija od druge.

Bilo je govora i o dva prethodna susreta u Rami i Granešini. Svakako, bilo bi dobro imati zapisnike s ovih susreta i vidjeti što se tu dogovorilo te usvojiti i proučiti neke teme koje su već spomenute, međuljudski dijalog, siromaštvo danas, socijalni nauk iz franjevačke perspektive. Cilj je nastaviti ono što je usvojeno na susretima a posebno na susretu u Granešini. Predloženo je da se stupi u kontakt s predavačima Stjepanom Licem i Renatom Matićem koji su već imali slična predavanja i ako je moguće proširiti ih po regijama. Da bi mogli uspješno odraditi, posao potrebni su nam svi materijali i zapisnici. Fra Pero je zamolio da mu se dostavi što više materijala kako bi mogao uskladiti već dogovorenog i ono što sada planira. Za odabir predavača i organiziranja regijskih susreta odgovorni su koordinatori/ce.

Bilo je govora o načinu komunikacije - Glasilu kako bi se dijelila povratna informacija, evaluacija rada, informacije sa svjetske, nacionalne, regionalne i mjesne razine. Predloženo je da bi bilo dobro imati obje mogućnosti, „Brat Franjo“ i web-stranica.

Dogovoren je datum i mjesto sljedeće godišnje skupštine koja bi se održala u subotu 1. prosinca 2007. u ulici Prilaz Gjure Deželića 75, u 9 sati.

Na kraju susreta fra Pero je zahvalio za suradnju, aktivno sudjelovanje i zajedništvo. Zamolio je da koordinatori/ce regija ostanu radi kratkog dogovora, a drugima je poželio uspješan rad i lijepu suradnju u nadi da će naš rad biti plodonosan. Susret je završen u 12,30 sati.

Nakon pauze, kratko su se susreli fra Pero i koordinatori/ce regija. Govorilo se o nacionalnoj, regionalnoj i mjesnoj strukturi TFMK. Naglasak je na timskom radu. Dužnosti koordinatora/ce je da izabere radnu grupu/tim (zamjenika/cu, tajnika/cu, blagejnika/cu) iz različitih franjevačkih zajednica koji će pomoći da se susreti u regiji odvijaju uspješno i kvalitetno. Fra Pero je ohrabrio koordinator/ce prihvaćajući njihov prijedlog da bude nazočan na što više regionalnih susreta kako bi svojom nazočnošću obogatio susret. Raspoloživ je, svojim bogatim iskustvom, pomoći i sudjelovati u svim regijama ukoliko mu vrijeme bude dozvoljavalo. Susret je trajao 30 minuta.

U Zagrebu, 22. lipnja 2007.

Zapisničarka: s. Kata Karadža

Zapisnik pregledao: fra Pero Vrebac, nacionalni koordinator



POVJERENSTVO ZA DUHOVNOST

Zapisnik sa sastanka održanog 16. lipnja 2007.

U Tajništvu VFZ-a u Zagrebu održan je 16. lipnja sastanak Povjerenstva za duhovnost pri istom Vijeću. Sastanku su prisustvovali s. Renata Mrvelj, s. Finka Tomas, s. Judita Čovo, s. Marija Grgat, fra Mirko Kemiveš i fra Rozo Brkić.

Sastanak je započeo kratkom molitvom koju je predvodila s. Judita.

Budući da su svi članovi okupljeni na ovaj sastanak prethodno pročitali zapisnik s prošlog sastanka Povjerenstva od 3. veljače 2007. nije bilo potrebno ponovno ga čitati već se odmah krenulo na konkretan rad.

Najprije su svi pozdravili i ujedno zahvalili fra Mirku Kemivešu što je prihvatio biti novim članom ovoga Povjerenstva. On je na to mjesto došao umjesto fra Romea Koščaka.

Biranje zamjenika pročelnice Povjerenstva

Prisutni članovi Povjerenstva za zamjenika pročelnice Povjerenstva izabrali su fra Rozu Brkića.

Izvješće sa simpozija o sv. Elizabeti iz Rima

Fra Zvonimir Brusač izvijestio nas je o simpoziju o sv. Elizabeti Ugarskoj održanom u Rimu. O tome je fra Zvonimir pisao i u «Bratu Franji» (2/ 2007). Bilo je dosta različitih predavanja pa se i život i djelo sv. Elizabete obuhvatilo s različitih aspekata. Valja spomenuti da su među predavačima bili i poznati i priznati poznavatelji franjevačke karizme i duhovnosti (Lehmann, Temperini...).

Seminar za vođenje duhovnih vježbi

S. Finka izvijestila nas je o svemu što je poduzela s obzirom na traženje prikladnih voditelja seminara koji bi bio održan za sve zainteresirane članove naših franjevačkih zajednica u cilju njihova ospozobljavanja za vođenje duhovnih vježbi. S. Finka je stupila u kontakt s fra Arensom koji se ispričao jer je u nemogućnosti prihvatići seminar takvoga tipa, ali je predložio s. Kristinu Muelling koja se specijalizirala upravo za takve seminare, naime kroz sv. Franju i sv. Klaru ona nastoji progovoriti o kontemplativno-mističkoj dimenziji franjevačke karizme. S. Kristina Muelling ima tim od dvanaest dobro ospozobljenih osoba koje razrađuju takvu vrstu seminara i imaju već jako dobre rezultate. Prihvaćeno je da se s. Kristina Muelling zajedno sa svojim timom pozove i da održi seminar koji bi eventualno mogao biti 19.-21. rujna 2007. Svakako bi se u taj seminar mogli uključiti i zainteresirani članovi FSR-a koji bi se htjeli ospozobiti za vođenje duhovnih obnova.

U tom kontekstu fra Mirko Kemiveš izvijestio nas je da su braća kapucini preveli vrlo važno djelo s područja franjevačke duhovnosti poznatog franciskanologa fra Leonarda Lehmanna, *Francesco mestro di preghiera (Franjo učitelj molitve)*. Svi su se članovi Vijeća složili da bi to djelo trebalo svakako što prije tiskati i izdati. Nadamo se da će tako i biti.

Seminar za naše juniore i juniorke

Fra Zvonimir Brusač već je izradio nacrt kako bi mogao izgledati seminar za naše juniore i juniorke. Seminar će biti u duhu 800. obljetnice rođenja sv. Elizabete Ugarske pa bi i tema seminara mogla biti «Djela milosrđa danas». Ujedno su predloženi i neki od predavača: g. Renato Milić i Stjepan Lice iz FSR-a, s. Finka Tomas, fra Zvonimir Zlodi. Predloženo je i mjesto gdje bi se seminar održao – u novootvorenom duhovnom centru sestara milosrdnica u Lužnici. Seminar bi pohađali stariji juniori i juniorke.

VI. susret i obnova za zajednice TOR 10. studenoga 2007.

Budući da je kraj godine sv. Elizabete predloženo je da susret bude cjelodnevni, a bio bi na Ksaveru. Susret bi trebao biti usmjeren u duhu upoznavanja osobe i djela sv. Elizabete, a predloženo je da se to učini prema izvorima koje o njoj imamo iz 13. st., u tom vidu predloženo je da se kontaktira fra Petar Runje. S. Renata i fra Zvonimir će se podrobniјe pozabaviti organizacijom susreta.

«Duh Asiza»

U duhu obilježavanja ovogodišnjeg «Duha Asiza» svi članovi Povjerenstva izrazili su želju da se ponovno tiska i izda knjižica «Prisutnost i susret, s Franjom Asiškim kod sultana Melek-el-Kamela», u izdanju VFZ u Hrvatskoj i BiH. Član ovoga Vijeća, fra Marinko Pejić (koji nije bio nazočan) ponudio se da bi nešto napisao na temu islama i kršćanstva; predloženo je da bi mogao napraviti po jednu katehezu za osnovnu i srednju školu s temom «Duh Asiza».

Bilo je govora o tome da se u vidu boljeg upoznavanja organizira i jedna tribina u Islamskom centru u Zagrebu. To bi mogao biti susret njihovih članova medrese i naših odgajanika. Organizacija i realizacija ovih prijedloga povjerena je s. Renati i fra Rozi.

«Makova olimpijada» o sv. Franji

Budući da se 2009. godine spominje i slavi 800. obljetnica usmene potvrde Franjina prvotnog pravila, potvrđenog od pape Inocenta III., već je prije bilo predloženo da se te godine redovita Makova olimpijada posveti sv. Franji i franjevačkoj prisutnosti u Hrvatskoj i B i H. U tom vidu već su ostvareni prvi kontakti sa s. Valerijom Kovač. Eventualna organizacija olimpijade povjerena je s. Mariji i fra Rozi. Oni će se pobrinuti da skupe već postojeće pisane materijale o osobi i djelu sv. Franje te o franjevačkom djelovanju u krajevima hrvatskog govornog područja, a jednako takao da se pronađu i autori koji bi pisali nove materijale.

Studijski dani o Spisima sv. Franje

Već je na prethodnom sastanku Povjerenstva odlučeno da Studijski dani o Spisima sv. Franje budu održani 6. – 8. ožujka 2008. u Zagrebu kod hercegovačkih franjevaca u Dubravi.

Za vrijeme održavanja Studijskih dana s. Judita i s. Finka preuzele su brigu o formiranju liturgijske grupe koja će animirati molitvene susrete.

Odlučeno je da predavanja koja će biti održana trebaju maksimalno trajati pola sata i to tako da dva predavanja budu prije podne a dva u poslijepodnevnom terminu.

Dogovoren je da se svakako nakon Studijskih dana napravi i jedan solidni zbornik; to je povjeren fra Marinku Pejiću i fra Rozi.

U Zagrebu 22. lipnja 2007.

Fra Rozo Brkić



Događaji

NOVA VODSTVA PROVINCIIA

U Dubrovniku, u kući Matici **Sestara franjevki od Bezgrešnog Začeća** na Dančama, od 20. do 29. ožujka ove godine održan je Vrhovni kapitol. U izbornom dijelu kapitula izabrana je nova Vrhovna uprava Družbe na sljedećih šest godina:

vrhovna poglavarica s. Ružica Barić,

vrhovne savjetnice: s. Emilia Jasak, s. Gracija Kutleša, s. Marija Jovanović s. Alfonsa Njavro;

vrhovna tajnica: s. Katica Dabo

vrhovna ekonomka: s. Mila Topčić



Nova uprava Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM

Humac, 18. travnja 2007. (MIRIAM) – Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM sa sjedištem u Mostaru, pod predsjedanjem vrhovnog pohoditelja fra Šime Samca, slavila je svoj redovni izborni kapitol 16. – 20. travnja 2007. Započeo je sv. misom koju je predvodio i pod njom propovijedao mjesni biskup msgr. Ratko Perić. Nakon zaziva Duha Svetoga braća kapitularci prišla su razmatranju učinjenog kroz proteklo šestogodište kada je Provinciju vodio fra Slavko Soldo s

ostalim članovima Uprave zatim je slijedio izborni dio kapitula. Za službe u Provinciji izabrana su sljedeća braća:

provincijalom je postao fra Ivan Sesar,
vikarom Provincije fra Miljenko Šteko,
definitorima: fra Mate Dragičević, fra Milan Lončar, fra Ante Marić, fra Iko Skoko i fra Ljubo Kurtović. Kapitol je završio misom i obnovom zavjeta braće kapitularaca.



Sestre franjevke – Cetinje na svom su redovnom provincijskom kapitulu od 7. do 11. svibnja izabrale su novo vodstvo provincije:

s. Marijana Mirdita, provincijalka,
s. Maksimilijana Šuman, zamjenica provincijalke i
savjetnice: s. Lidija Kqira, s. Mira Basic, s. Drita Kajtazi i s. Marija Nua.

Svima srdačno čestitamo novi početak i sretan dovršetak služenja braći i sestrama!



SLAVILI SMO SA SESTRAMA KLARISAMA U POŽEGI

Već od događaja u jubilarnoj 2000. godini kada je bio sestara iz Mikulića posao u Požegu, prati VFZ-a nastanak i rast nove «Biljčice sv. Franje» u samostanu na području nove biskupije Požega. Na poziv mons. Antuna Škvorčevića tada ih je iz matičnog samostana pošlo šest. Sada ih ima osam. Nakon povećanja zajednice i uređenja njihova prebivališta sada su još čekale kanonsku uspostavu samostana koju je na molbu požeškog biskupa mons. Antuna Š. izdala Kongregacija za ustanove posvećenog života i udruge apostolskog života. Bio je to pravi dar o 10. obljetnici ustanovljenja požeške biskupije.

Prije dva dana 24. ožujka izabrale su sestre za časnu majku s. Celinu Princip, s. Mariju Veronku Ivančić za zamjenicu časne majke, s. Mariju Piju Kozjak za diskretu.

Uz blagdan Blagovijesti – 26. ožujka o. g. na svečanom misnom slavlju pročitan je Dekret Kongregacije i označen kanonski početak života ove zajednice u krilu sv. Crkve. Dekret je pročitao vlc. Ivica Žuljević. U dekretu je poimence prozvana svaka pojedina sestra.

Misno slavlje predvodio je mons. Škvorčević uz asistenciju više svećenika među kojima predsjednik VFZ-a fra Željko Tolić, fra Željko Železnjak, provincijal franjevačke provincije s Kaptola, fra Đuro Hontić provincijal franjevaca konventualaca, svećenici i redovnici obližnjih samostana kao i redovnice raznih družbi.

Ispred VFZ-a fra Željko Tolić je uz čestitku predao sestrama Klarisama i mali dar.

U vrlo nadahnutoj propovijedi mons. Škvorčević je uspoređivao Mariju kao biće kojem je Bog posebno naklon, a ta se naklonost doživljava u nutrini. Tako je potrebno da svaki čovjek, jer Bog je naklon svakom čovjeku, ulazi u svoju nutrinu i uvijek iznova doživljava tu Božju naklonost po milosti koju u nas Bog ulijeva i na tu se naklonost odgovara svojim priklanjanjem Bogu cijelim svojim bićem. Taj se duhovni dinamizam posebno doživljava kroz Isusov Križ. On je ušao u naš

svijet da bude žrtva prema volji Očevoj, a tu se upravo dogodila njegova milosna naklonost prema čovjeku. Kad čovjek prepozna tu Božju naklonost onda velikodušno odgovara. Stavljačući sestre Klarise u kontekst takvog događanja između Boga i čovjeka, tumačio je biskup njihov život i vrijednost njihova odaziva kroz tri zavjeta. Zato im je na kraju poručio: «Drage sestre, čuvajte taj Božji dar kao nešto najdragocjenije i zahvaljujte Bogu na njemu», te zahvalivši im čestitao na njihovu hrabrom odazivu na Božji poziv.

Pozdravu i čestitki pridružile su se sestre Klarise iz zagrebačkog samostana na čelu s majkom Alojzijom Bevanda čiju je čestitku pročitala na kraju mise s. Hedviga.

Svojim uzvanicima – svećenicima i sestrama priredile su sestre Klarise večeru i poslužile im iz «svojih dobara».



PRVI NACIONALNI KONGRES FSR-A I FRAME

Dana 19. svibnja 2007. godine održan je u Zagrebu na Svetom Duhu – u samostanu franjevaca konventualaca, prvi nacionalni kongres Franjevačkog svjetovnog reda i Franjevačke mladeži. Tema Kongresa bila je: *Milosrdno djelovanje FSR-a i Frame u hrvatskom društvu*. Temu je gotovo diktirala proslava 800. obljetnice rođenja svete Elizabete Ugarske, zaštitnice Trećega Reda.

Skup je pozdravio u ime bratstva FSR-a brat Vid Mato Batorović, nacionalni ministar FSR-a, a u ime Frame Lovro Sučić, nacionalni predsjednik Franjevačke mladeži.

Zatim je fra Ivan Matić, ofm, generalni asistent FSR-a prenio pozdrave generalne ministrici FSR-a Encarnacion del Pozo, te nastavio izlaganje o djelovanju braće i sestara FSR-a u raznim dijelovima svijeta koje je pohodio. Naveo je dirljive i riskantne primjere zauzimanja braće u Brazilu, Africi (Kongo) i Italiji (Centro missionario dell'OFS – CeMiOfs). Bilo je zanimljivo čuti i brojno stanje FRS-a: „U svijetu danas imamo negdje oko 450.000 zavjetovanih članova FSR-a i oko 50000 mladih u Frami koji žive i djeluju u 60 službeno ustanovljenih nacionalnih bratstava, i oko 45 bratstava je u nastajanju“. Zatim je predavanje održao i brat Stjepan Lice, exministar bratstva FSR-a. Iznio je svoje viđenje uloge franjevaca u današnjem hrvatskom društvu ponavljajući češće: «Po čemu bi Franjo danas i ovdje prepoznao da smo mi njegovi naslijedovatelji» i «Po čemu bi Isus danas prepoznao da smo njegovi naslijedovatelji». Dirljiv je bio i njegov primjer svakodnevnog ostavljanja po dvije kune prodavačici peciva, a da se pecivo nije uzelo...

Brat Renato Matić, također exministar bratstva FSR-a, govorio je o milosrdju i milosrdnom djelovanju. Svi smo osjetili da dotiče izravno našu svakodnevnicu kada je pokazivao toj je gubavac danas koga «proizvodi» naše hrvatsko demokratsko društvo. Njegovo poticanje da se danas treba pragnuti k njima milosrdno, jer svi smo mi potrebni milosrđa Božjega koje svakodnevno primamo moglo se duboko dojmiti svakog nazočnog. «Bog se svojim milosrđem prigiba svaki dan k meni, ljubi me i šalje drugima.»

Euharistijsko slavlje u 11,30 sati predvodio je varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak. Bilo je ugodno čuti pozdrave upućene biskupu «naš brat mons...»! U svom homiletskom nagovoru biskup je istaknuo primjer svete Elizabete, njezino djelovanje i brigu za siromahe njezinoga vremena i društva.

Poslijepodne se nastavilo s radom u skupinama koje su bile označene već kod prijave prema značajnijim mjestima iz života sv. Elizabete i svatko se mogao prema planu naći na mjestu rada dotične grupe. Zaključke rada po grupama se kasnije iznijelo u plenumu. Doprinosi su bili bremeniti

idejama, pa se zaključilo da će jedna grupa od toga načinuti dokument koji će se razaslati svim bratstvima. Završetak susreta osvježio je igrokaz »Život svete Elizabete» koji je prikazala Frama s Kaptola. Domaća Frama sa Svetog Duha glazbenim je točkama ispunjavala međuvrijeme.

Domaćini FSR-a sa Svetog Duha pobrinuli su se da nitko ne ostane žedan i gladan. Već pri dolasku ponudili su putnike iz daleka (a bilo je autobusa iz Splita, Zadra, Rijeke, Vukovara...) slatkim domaćim kolačićima i sokom ili vodom. Sve se odvijalo u stilu braće i sestara.



Mi franjevc i franjevke nasljedujući svetog Franju Asiškoga vjerujemo da je cijelokupno stvorene od najsitnjeg organizma do čovjeka na planetu zemlji u uzajamnoj ovisnosti (Lekcija 23 C 1,1).

